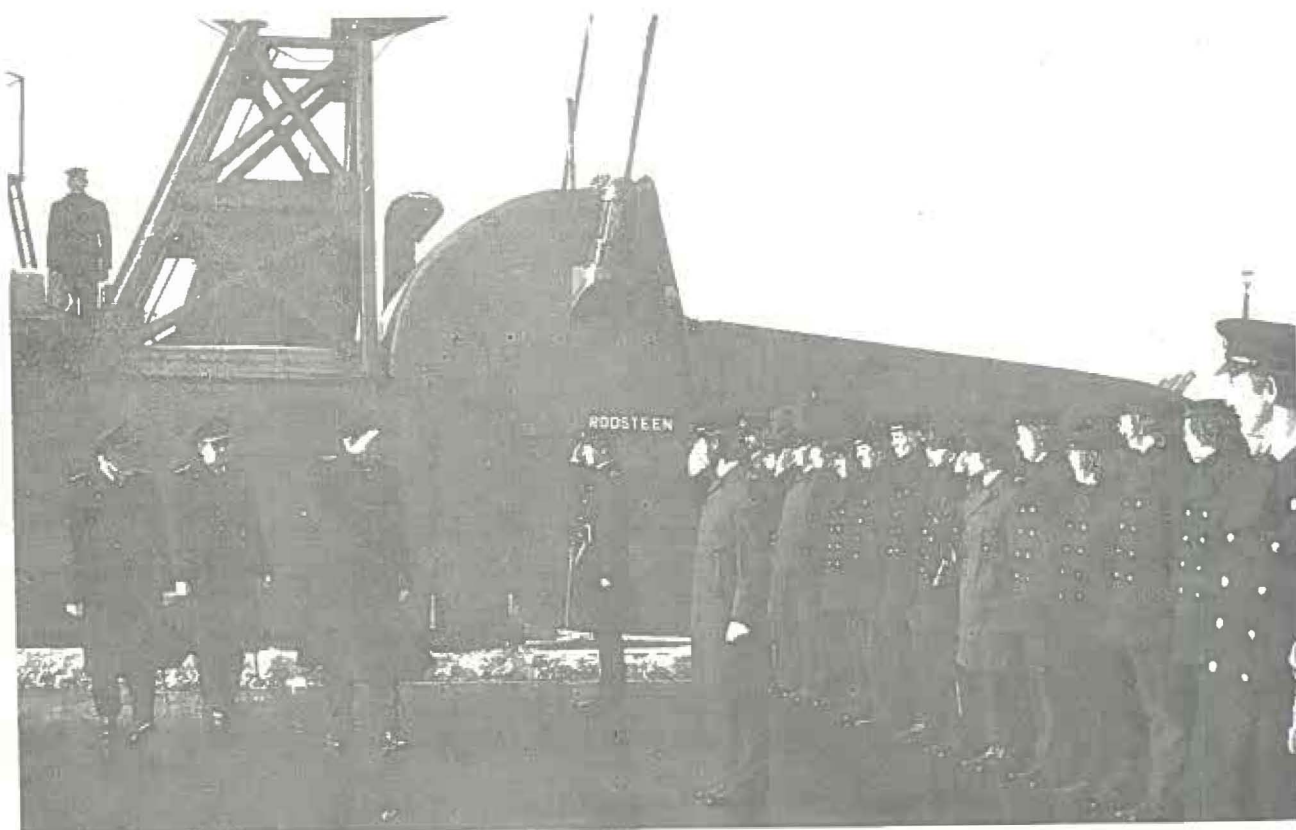

SØVÆRNS- ORIENTERING

Fra RODSTENS kommandohejsning

Kommandohejsning i RODSTEN

Tirsdag den 16. februar hejstes kommandoen i den 8. torpedobåd af WILLEMOES-klassen - torpedobåden RODSTEEN med kaptajnløjtnant K.H.Winther som chef.

Kommandohejsningen blev - traditionen tro - markeret ved en parade af Torpedobådseskadren på Holmen, til hvilken en række gæster var indbudt, bl.a. Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral J.Petersen, og stabschefen ved Søværnets operative Kommando, kommandør Helge Nielsen. Torpedobådens navngiver,

Frederikshavns Borgmester Villy Christensen, var også indbudt, men måtte desværre sende afbud.

De 2 sidste torpedobåde af WILLEMOES-klassen, SEHESTED og SUENSON, påregnes at hejse kommando henholdsvis 16. maj og 10. august i år.

(TBE)

Forsvarschefen på Holmen

Forsvarschefen aflagde som meddelt besøg på Holmen den 20. februar. Besøget gjaldt Søværnets Materielkommando og Or-

logsværftet. Begge steder var der rundgang, og der blev givet udførlige orienteringer om virksomhedernes arbejdsområder.

Begge billederne her er fra besøget på Orlogsværftet - på det første fortæller Forsvarschefen smedehistorier.

(MST)

Hidtil største præmie i forsvaret

Præmiering af rationaliseringsforslag i forsvaret har hidtil ligget på et ret beskedent niveau, men nu ydes der en præmie af en mærkbar størrelsesorden. Det er kaptajnløjtnant J.S. Lorenzen, Flådestation København, der modtager 25.000 kr.

Denne hidtil største præmie udbetales for et forslag, der betyder en løbende årlig besparelse på forsvarets driftsbudget på ca. 360.000 kr. Lorenzen, der er minespecialist, får præmien for et forslag, der betyder en forlængelse af de foreskrevne periodiske eftersyn af miner. Han har desuden indført et "dummy-batteri", der begrænser antallet af hidtil anvendte batterier.

Forslaget, der allerede er iværksat, er tillige bragt i anvendelse i et andet NATO-land og har medført placering af ordrer til civile danske virksomheder.

(MST)

Vraget af berømt fregat fundet

En britisk fregat, der spillede en stor rolle i forbindelse med det berømte mytteri på HMS BOUNTY, har i næsten et par hundrede år været sporløst forsvundet, men nu har man fundet vraget ud for den australske kyst. Fregatten er HMS PANDORA, som løb på et koralrev i Torres-strædet mellem Australien og New Guinea den 28. august 1791. Det er det ældste kendte vrag i australsk farvand.

Vraget blev lokaliseret af et Neptune rekognosceringsfly fra det australske flyvevåben. En kendt australsk frømand og undersøisk ekspert, Steven Domm, havde anmodet flyvevåbnet om hjælp for at få bekræftet, at fregatten virkelig var løbet ind i det koralrevs-område, som i dag hedder Pandoras Bay. Neptune-flyet var udrustet med meget avanceret undervandsbåds-søgeudstyr, og det lykkedes forbavsende hurtigt at pejle sig ind på det ældgamle fregat-vrag. Da fundet har så stor historisk værdi, blev farvandet straks afspærret for almindelig trafik, og enhver form for dykning forbudt med alvorlige trusler om store bøder for overtrædelser.

Mytteriet på BOUNTY fandt sted i 1789. Kaptajn William Bligh og 18 medlemmer af hans besætning blev sat om bord i en åben båd, som trodsede storm og hård sø i lange tider. Efter at have tilbagelagt 6.660 km endte den omsider på kysten af Timor. Kaptajn Bligh rejste så hurtigt som muligt til England, hvor man først nu fik kundskab om mytteriet. Admiralitetet sendte fregatten PANDORA på jagt efter mytteristerne, og det lykkedes virkelig at fange 14 af dem på Tahiti. 8 andre havde da forladt Tahiti under ledelse af BOUNTYs tidligere styrmand Fletscher Christian.

PANDORA blev beordret hjem med de 14 fanger i skibets uhyggelige arrest, kaldet "æskan", men den 28. august endte rejsen brat. I hårdt vejr løb fregatten på det berygtede koralrev og sank ret hurtigt. 29 mand blev trukket med i dybet, og blandt dem var der 4 fanger. Det lykkedes de øvrige 99 mand om bord at redde sig i land, hvorfra de senere fik skibslejlighed til Timor og England. Besætningen slap ikke taget i de overlevende 10 fanger, der omgående blev stillet for retten og dømt for mytteri.

3 blev hængt ved deres hals, og resten fik langvarige fængselsdomme.

Af det hold, som stak af med styrmand Fletscher Christian i spidsen, kendes kun én skæbne. Det var en matros, som blev fundet på Pitcairn Island i 1809. Han sad lunt og godt sammen med et par indfødte koner og mange børn, som han havde tillagt sig i de svundne 20 år.

(MST)

Frankrig trediestørst på havet ?

Dette spørgsmål stiller Jim Browning i den amerikanske avis "The Christian Science Monitor". Baggrunden herfor er Frankrigs forsøg på at overtage den verdensomspændende rolle, som Storbritannien afgav i 1960'erne, da det trak sine militære styrker tilbage fra områderne E-for Suez.

Skønt Frankrigs flåde er mindre end Englands, er den deployeret til havene af størst strategisk betydning, især Middelhavet, hvor hovedparten af den hjemmeværende flåde nu er baseret, og Det indiske Ocean, der er en vigtig olietrafikrute, og hvor Frankrig nu opretholder den største flådestyrke - større end USA og USSR.

Den franske flåde består bl.a. af en atomstyrke, der indeholder 4 missilbærende undervandsbåde (plus 1 under bygning), og som betragtes som verdens trediestærkeste.

Desuden er Frankrig i færd med at udvikle hurtige missilbærende enheder, som regnes blandt de mest avancerede, og som er købt af lande i Afrika, Sydamerika og Europa.

Endelig vil den franske flådes 2 hangarskibe inden længe få det nye Super Etendard fly, der kan medføre taktiske atomvåben.

Der er i Frankrig et politisk ønske om at føre flåden frem til trediepladsen, men også Frankrig må tænke på økonomien. I forbindelse hermed debatteres det stadig, hvorvidt atomstyrkerne, der har afskrækkelsesformål, skal fremmes på bekostning af de konventionelle styrker, der kan beskytte handelsruterne og 200-sømil kystfarvandet, men som på grund af alder står for udskiftning.

(MST)

Indland kort

Flådestation Frederikshavn har travlt med udenlandske flådebesøg. Den 2.-3. marts kom det vesttyske depotskib DONAU og 5 motortorpedobåde, 4.-6. marts den franske undervandsbåd DAUPHIN og 8.-12. marts 16 vesttyske minestrygere og 2 undervandsbåde.

Den amerikanske ambassades marine- og marineflyverattaché, major S.G.Pratt, har aflagt besøg ved Søværnets operative Kommando. Han fik en orientering om kommandoens opgaver og virksomhed.

Chefen for Søværnets operative Kommando aflagde besøg i Skoledelingen den 23. februar. Samme dag inspicerede Søværnets Våbeninspektør Minedepot Ege. Den 22. marts inspicerer stabschefen ved Chefen for Søværnet inspektionsskibet FYLLA.

Forsvarskommandoen har truffet principbeslutning om, at tilgangen til lærlingeuddannelserne i forsvaret fremtidig skal baseres på elever med en EFG-basisuddannelse. For søværnets vedkommende vil det være uddannelserne til maskinarbejder, elektromekaniker og elektronikmekaniker.

Udland kort

Den svenske regering har nedsat en kommission, der skal undersøge, om der er lovgrundlag for sikkerhed, arbejdsbeskyttelse og personel-miljø i forsvarets skibe. Det lovmæssige er i orden for alle andre svenske skibe, men de omfatter ikke flådens enheder. Man regner med, at en del af det civile grundlag uden videre kan overføres.

Den amerikanske flåde er ifærd med at udvikle luftpudefartøjer på helt op til 10.000 t. De får en tophastighed på omkring 100 knob. Man lægger ikke skjul på, at bygning af disse fartøjer har speciel relation til den sovjetiske undervandsbådsflådes store udvidelse.

Den polske flåde har netop taget et nyt skoleskib i tjeneste, nemlig GRYF, der er søsterskib til WODNIK. Det nye skoleskib afløser et lignende af samme navn, som oprindeligt var bygget i Danmark som fragtskib for tysk regning i 1944. Det endte efter først at have været i engelsk og sovjetisk tjeneste til sidst i Polen, der ombyggede det til skoleskib i 1957.

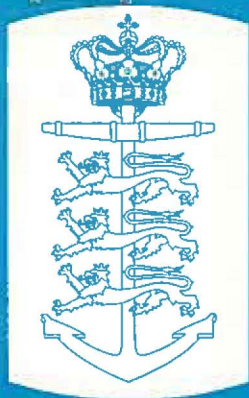
Karlskrona-værftet har langt om længe indledt bygningen af minefartøjet ÄLVSNABBENS afløser, som endnu ikke officielt har fået navn. Værftet har påtaget sig at levere skibet den 8. maj 1981, og det betyder, at ÄLVSNABBEN, som kaldes "verdens længstlevende langtogtsfartøj", endnu kan nå 3 årstogter.

Den britiske regering har definitivt opgivet en gammel plan om at bygge et nyt hovedkvarter til Royal Navy i Foxhill, Bath. Det skulle blive en virkelig centralisering af flådens mange virksomheder med en personelstyrke på ca. 7.000 civile og militære. Men nu er det skrinlagt for stedse. Der var ingen penge til det.

Den svenske flåde ejer i Karlskrona en gade fire hundrede meter lang, Vallgatan, der fører ned til en lille bådhavn, hvor engang admiralernes chalupper lagde til. Men nu har flådens økonomiske smerter også ramt denne lille historiske del; man har ikke længere råd til at vedligeholde den. Man forhandler med kommunen om overdragelse.

Den engelske flåde har oprettet en speciel Sea King helikopter-eskadrille, hvis formål er at beskytte flådens 9 tank- og hjælpeskibe med civil besætning. Alle 9 får nu landingsplatform og helikopter om bord. Det første bliver forsyningsskibet FORT GRANGE på 17.200 t.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

SUENSON navngivet

Her er et billede fra navngivningen af den sidste torpedobåd af WILLEMOES-klassen, SUENSON, der blev navngivet på Frederikshavn Skibsværft. Fra venstre ses direktør Niels Bach fra skibsværftet, forsvarsminister Poul Søgaard og kontreadmiral Jørgen Petersen, Søværnets Materielkommando.

(MST)

Holmens Kirkes klokker færdigstøbte

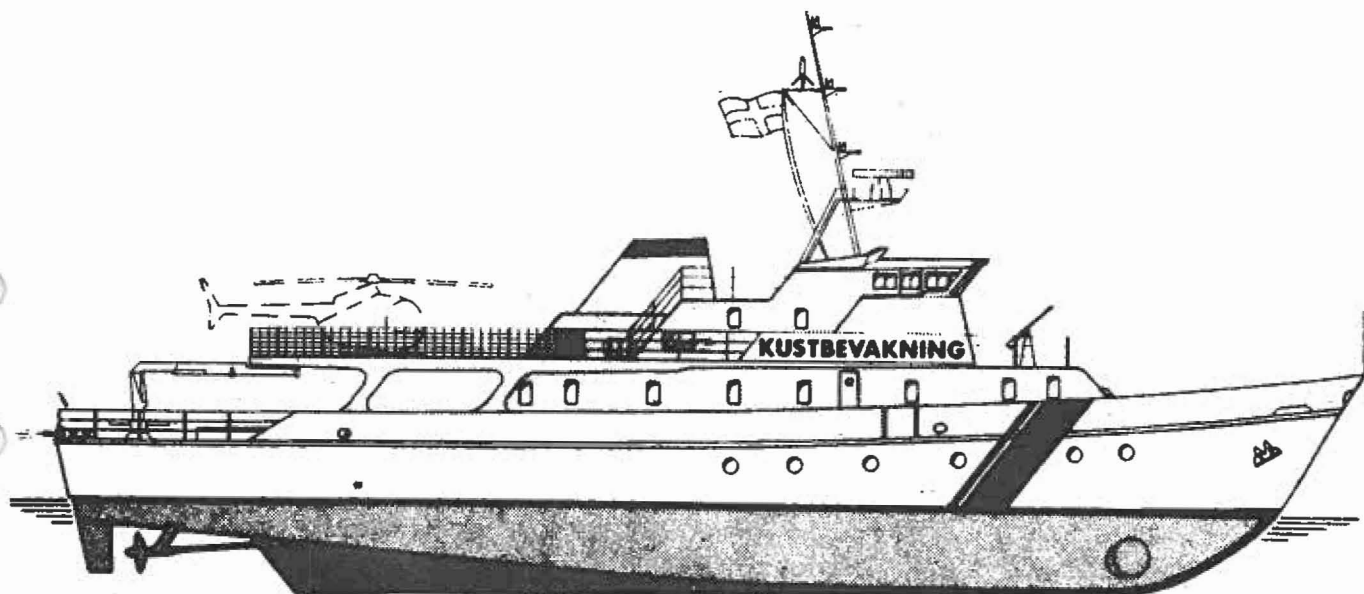
Holmens Kirkes tre nye klokker er nu færdigstøbte i Holland og kommet til Danmark. De er udsmykket med Dronning Margrethes monogram, Søværnets anker og Holmens Kirkes segl samt med en inskription, forfattet af digteren Ole Sarvig.

Det er noget af en begivenhed, at Holmens Kirke skal have nye klokker.- Inden klokkerne bliver hejst op i klokketårnet, vil de være opstillet i Holmens Kirke. Ved gudstjenesten Palmesøndag den 19. marts samt i kirkens åbningstid hverdage kl. 9-12 vil alle interesserede således have mulighed for at se dette smukke stykke arbejde på nært hold.

(MST)

Nyt svensk inspektions-skib

Her ses det nye svenske kystbevogtningsfartøj, som Karlskrona-varftet skal bygge. Skibets opgaver bliver først og frem-

mest fiskeriinspektion ved de udvidede fiskerigrænser. Konstruktionsgrundlaget bliver en lidt ændret udgave af M 70 - det var de projekterede minestrygere af armeret plastic, som varftet af

økonomiske grunde ikke fik lov til at bygge. Det nye inspektions-skibs data er 300 t, 43,7 x 8,50 x 2,40 m - det vil sige samme hoveddimensioner som minestrygerne.

(MST)

Værnepligt i Sovjetunionen i 60 år

Den 23. februar var det 60 år siden, sovjethæren blev oprettet. Redaktør Mikhail Korenevskij fra det sovjetiske telegrambureau har i den anledning skrevet en artikel om militærtjenesten i dag, som her bringes i uddrag:

"Værnepligten er i Sovjetunionen gældende for alle unge mænd, der er fyldt 18 år. Fritagelse for militærtjeneste gives, hvor helbredshensyn gør sig gældende, ligesom fuldtidsstuderende, der får en vis militær uddannelse på læreanstalten, kan fritages. Andre studerende vil i reglen få udsættelse til efter endt uddannelse.

Tjenestetiden er to år i hæren og tre år i marinen.

En væsentlig del af forklaringen på den sovjetiske befolknings generelle indstilling til militærtjenesten ligger i de umådelige ofre og de ufattelige tab af menneskeliv, anden verdenskrig medførte for det sovjetiske folk. De sovjetiske soldaters bedrifter under befrielseskampen og i forsvaret af de socialistiske landvindinger mod det fascistiske stormløb er stadig i frisk erindring, og taknemmelighedsfølelsen over for soldaterne lever fortsat.

Den almindelige opfattelse af hæren og flåden som folkets hær og flåde udspringer endvidere af den omstændighed, at værnepligten gælder alle nationaliteter i det manganationale sovjetiske folk og alle samfundslag.

En anden omstændighed er, at soldaterne ikke bare har til opgave at forsvare landet mod angreb udefra. Ofte rykker hæren ud for at hjælpe til med direkte civile opgaver. Trues høsten af dårligt vejr, kommer soldater fra nærmeste forlægning til hjælp. Indtræffer der jordskælv, skovbrand, oversvømmelser eller andre naturkatastrofer, er det i første række hæren, der tager fat på hjælpearbejdet. Og hvor mange forsagere - ikke eksploderede bomber og granater - fra anden verdenskrig har ingeniørtropperne ikke uskadeliggjort i årene, siden krigen sluttede!

Endnu den dag i dag kan aviserne meddele om sådanne farlige fund.

Det er ingen tilfældighed og ikke tomme ord, når det i den sovjetiske forfatning fastslås, at det er en hæderspligt for sovjetborgeren at gøre tjeneste i Sovjetunionens væbnede styrker. En anden side af sagen er det, at militærtjenesten gennem den ansporing af selvdisciplin og ved den fysiske træning, der er led i soldaterlivet, er til stor nytte for soldaten efter hjemsendelsen, uanset hvilket erhverv han går ind i.

Hvad erhverv angår, får den værnepligtige i tjenestetiden en uddannelse, der kan være til direkte nytte i det civile liv. Næsten al uddannelse af de værnepligtige er på den ene eller anden måde knyttet til elektronik, automatik, telemekanik eller pasning af maskiner og mekaniske installationer. For de værnepligtige, der efter tjenesten har tænkt sig at søge optagelse ved en læreanstalt, findes der præparandkurser ved forlægningen. Hertil kommer, at de pågældende har visse præferencer i forhold til unge, der søger ind til læreanstalterne direkte fra 10 års skolen.

I det hele taget opmuntrer militærtjenesten de unge mænd til at udvikle specielle evner og anlæg. Idrætsdyrkelse og aktiv udfoldelse i sang, musik og anden kunstnerisk aktivitet er beskæftigelser, som i høj grad fremmes inden for styrkerne. De unge menige udvikles kulturelt under tjenestetiden, bl.a. gennem den daglige omgang med befalingsmændene, der nu praktisk taget alle har højere uddannelse. I fritiden arrangerer delinger og kompagnier teater- og museumsbesøg. Forfattere, skuespillere, journalister etc. kommer jævnligt på besøg i forlægningerne, fortæller oplevelser og holder foredrag og diskuterer med de værnepligtige.

Naturligvis kan de værnepligtige gå i teatret, i biografen og til koncert på egen hånd. De får lomme penge, og i reglen har soldater adgang gratis eller med rabat.

Kommandanturen ved de forskellige forlægninger opretholder i reglen kontakt med de virksomheder, hvor de værnepligtige var beskæftigede før indkaldelsen, og med forældrene. Virksomhedsledelserne er selvsagt interesseret i, hvordan det går de unge, hvilken uddannelse de får o.s.v. Og for forældrene er det naturligvis rart at høre, hvordan det går sønnen", skriver det sovjetiske telegrambureau.

(MST)

Løjtnant Bligh fra BOUNTY

I Søværns-Orientering nr. 10/78 omtales fundet af HMS PANDORA, fregatten, der skulle sejle mytteristerne fra sluppen BOUNTY til England for retsforfølgelse. Chefen for sluppen BOUNTY var løjtnant W. Bligh, der på baggrund af mytteriet og den eventyrlige rejse i åben fartøj gennem det halve Stillehav senere blev kendt i alle søfartskredse. Det synes noget uretfærdigt alene at huske viceadmiral William Bligh på grund af et mytteri, hvorfor der her bringes en kort levnedbeskrivelse.

William Bligh optræder første gang i flådens annaler i 1762, 7 år gammel. Dette har næppe været tilfældet, men må tilskrives en skik, datidens skibschefer praktiserede, og altså også chefen på HMS MONMOUTH, at have større regnskabsmæssig besætning end reelt, hvorved chefens i forvejen beskedne løn kunne øges.

27. juli 1770 mødte Able Seaman W. Bligh om bord i HMS HUNTER og blev 5. februar 1771 udnævnt til Kadet i Flåden. Da kadet Bligh hverken havde formue eller velhavende bekendtskaber, var vejen frem til officersudnævnelsen lang og trang. Til gengæld lærte kadetten sit håndværk så godt, at kommandør Cook i juni 1776 valgte kadet Bligh som sin opmåler og korttegner på den tredje og sidste ekspedition med HMS RESOLUTION. Ekspeditionen havde til formål bl.a. at udforske Nordvest Passagen og varede godt 4 år.

Æren for de store hydrografiske resultater af ekspeditionen tilfaldt naturligvis i første række kommandør Cook, der sammen med sin næstkommanderende døde under vejs. En del af æren burde have smittet af på kadet Bligh, men på grund af rang, jalousi og kadettens stridbare sind blev han komplet forbigået i rapporten.

Med sin krigserklæring til Holland den 20. december 1780 - 2 måneder efter HMS RESOLUTIONs hjemkomst - befandt England sig i krig med hele Europa samt Nordamerika. Kadet Bligh blev tilkommanderet den tidligere franske fregat LA BELLE POULE som skibsfører og forlagde til Nordsøeskadren for at beskytte engelske handelskonvoyer mod hollænderne. Som skibsfører deltog han i slaget på Dogger Banke den 5. august 1781, der var uhyre voldsomt, og som umiddelbart resultat havde en hollandsk og en engelsk sønder-skudt eskadre.

Tilsyneladende må Bligh have gjort sig heldig bemærket, for 5. oktober 1781 modtog han sin udnævnelse til løjtnant og blev 5. kommanderende på linieskibet BERWICK. Kort efter blev han tilkommanderet linieskibet PRINCESS AMELIA og deltog om bord her i admiral Howes berømmelige undsætning af Gibraltar efteråret 1782.

Da krigshandlingerne ophørte, blev løjtnant Bligh sat på halv løn som så mange andre officerer. Løjtnant Bligh søgte tjeneste i handelsflåden i 1783 og havde bl.a. kommandoen over sluppen BOUNTY i 1788-89. Formålet med rejsen var at hente brødfrugttræet (*artocarpus incisa*) fra Stillehavssøerne til Vestindien, således plantageejerne kunne få et billigt foderstof til deres slaver. Da det mislykkedes, udrustedes en ny ekspedition, der sendtes afsted i august 1791 med kommandør Bligh som chef, udnævnt 15. december 1790. Den 7. august 1793 er Bligh igen tilbage i England efter en succesrig rejse, der ganske opvejede de kedelige tildragelser 4 år tidligere.

Til trods for, at England igen er i krig med sine naboer, er kommandør Bligh først i tjeneste i 1796 som chef på HMS CALCUTTA med 54 kanoner og senere HMS DIRECTOR med 64 kanoner. Den 15. april 1797 opstod det første af den række mytterier, den engelske flåde oplevede dette år. Mytteriet blev hurtigt bekæmpet, men allerede den 12. maj begyndte problemerne for alvor. Det meste af den engelske flåde lavede mytteri begyndende på kommandør Blighs skib - naturligvis, sagde onde tunger. Mytteriet havde imidlertid meget lidt at gøre med mandstugten, men var rettet mod forhold, som officererne i skibene ingen indflydelse havde på. Den 14. juni ophørte mytterierne, uden den hollandske flåde havde benyttet sig af den engelske flådes afsvækkede tilstand. Den engelske og den hollandske flåde mødtes først 11. oktober 1797 ved Camperdown i et søslag, der var lige så voldsomt som Dogger Bankeslaget. 16 år tidligere, men som efterlod den engelske flåde 11 priser.

Fra den 31. juli 1800 til 13. marts 1801 foretog Bligh hydrografiske målinger rundt om Irland, hvorefter han højeste kommando i HMS GLATTON på 54 kanoner, heriblandt de nye kanonader. Sammen med 11 andre skibe lettede han anker den 2. april kl. 0900 for at stå nord over og tage kampen op med danskerne i det, der siden benævntes Slaget på Rheden. Bligh med HMS GLATTON endte på grund af andres grundstødninger som skibet lige agten for

flagskibet HMS ELEPHANT med admiral Nelson om bord. Da slaget havde kulmineret, blev Bligh kaldt til flagskibet for der at modtage admiralels påskønnelse af indsatsen. Da admiral Nelson stødte til admiral Hyde Parker, erkendtes, at to af de engelske skibe ikke kunne fortsætte togtet til Østersøen. De blev sammen med den eneste resterende prise sendt til England under kommandør Blighs kommando. Ved ankomst til England fik Bligh den eneste belønning efter Slaget på Rheden, nemlig medlemskab af Royal Society.

Efter i en periode at have recogniseret og kortlagt den franske kyst kommanderes Bligh i land for at overtage embedet som guvernør i New South Wales. Den 1. november 1805 afsejler han med hustru og fire døtre. Opholdet i Australien blev imidlertid ikke lykkeligt. Stridigheder mellem den stedlige administration, selvstændige nybyggere og soldater, alle af noget tvivlsom karakter, medførte, at kommandør Bligh blev afsat fra guvernørembedet ved et oprør og holdt i husarrest. I oktober 1810, 2 år efter oprøret, ankom han til England.

Hans udnævnelse til kontreadmiral den 31. juli 1810 er blevet udlagt som en påskønnelse af hans indsats som guvernør; imidlertid blev 19 andre kommandører udnævnt samme dag. Admiral Bligh blev lige så rutinepræget udnævnt til viceadmiral den 4. juni 1814. Han døde den 7. december 1817.

(MST)

Indland kort

Den 17. marts er det 25 årsdagen for etablering af den grundlæggende uddannelse af søværnets stampersonel på Margretheholm. I den anledning holder Søværnets Konstabelskole et kontaktarrangement, hvor der gives en orientering om vilkårene for konstabeluddannelsen i dag, og der bliver lejlighed til at besøge skolens lokaliteter.

NATOs militære budget-komité besøgte Danmark i dagene 6.-8. marts. De 18 medlemmer fra 14 nationer besøgte bl.a. Flådestation Frederikshavn, hvor der var rundvisning og en udførlig orientering om søværnets tjenestesteders virksomhed.

I serien "Forsvaret i Samfundet" har Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste udsendt en ny ajourført udgave af heftet "Det militære forsvar". Siden 1973 er der dermed trykt 65.000 eksemplarer af heftet, der er beregnet både på de indkaldte og interesserede uden for forsvaret.

Flådestation Korsør har i perioden fra 6. til 16. marts haft daglige anløb af en vesttysk kadetdeling bestående af korvetterne THETIS, HERMES, TRITON, THESEUS og ROGGENKAMP, der er på øvelsessejlads i danske farvande. Skibene har en samlet besætning på ca. 300 mand, hvortil kommer 84 officersaspiranter.

Udland kort

Det engelske forsvarsministerium vil i det kommende finansår kun bestille to nye skibe til flåden, nemlig en atomundervandsbåd og en missil-destroyer af BROADSWORD-klassen, og det er det mindste antal ordrer i 30 år. Destroyeren anslås at ville koste ca. 80 mio. pund.

Den svenske søredningstjeneste havde i fjor 1.664 aktioner, hvoraf de 232 var sygetransporter fra øer, skær og skibe. Fritidsbåde tegnede sig for ikke mindre end 80 % af alle udrykninger, hvilket igen er en stor stigning fra årene før. Maskinhavarier og grundstødninger er de fleste årsager til anmodning om hjælp.

Fregatten CONSTITUICAO, som Vosper Thornycroft bygger i Southampton til den brasilianske flåde, er meget nær ved at være klar til aflevering. Den er på 3.500 t og den tredje af en serie på fire.

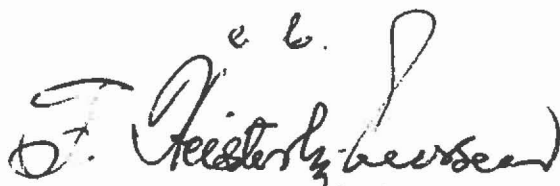
Det svenske Sjøfartsverket har fået et nyt fartøj til betjening af faste og flydende sømærker. Det hedder FAROS og har følgende data: 32,85 x 8,5 x 4,3 m, isforstærket, isbryderbov, dieselmotorer på tilsammen 628 hk, topfart 11,5, marchfart 10,5 knob. Skibet er udrustet med en 4 t kran og elektriske spil.

Det forventes, at den engelske flåde sender missil-destroyeren DEVONSHIRE til ophugning inden årets udgang. Den er fra

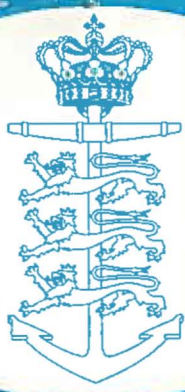
1962 og skulle egentlig have kunnet være i tjeneste i 20 år. Et skib af samme klasse, HAMPSHIRE, er allerede sendt til ophugning efter kun 12 års tjeneste. Årsagen er, at det vil koste for meget at modernisere dem.

Det norske forsvars kantine havde søgt om tilladelse til at sætte priserne op med 12 % fra 1. februar, men der blev kun tilladt 4 %. Stigningen sker på den måde, at visse varer stiger mere end 4 %, så andre varer kan slippe for stigning. Man lægger ikke skjul på, at en ny prisforhøjelse truer fra 1. juli.

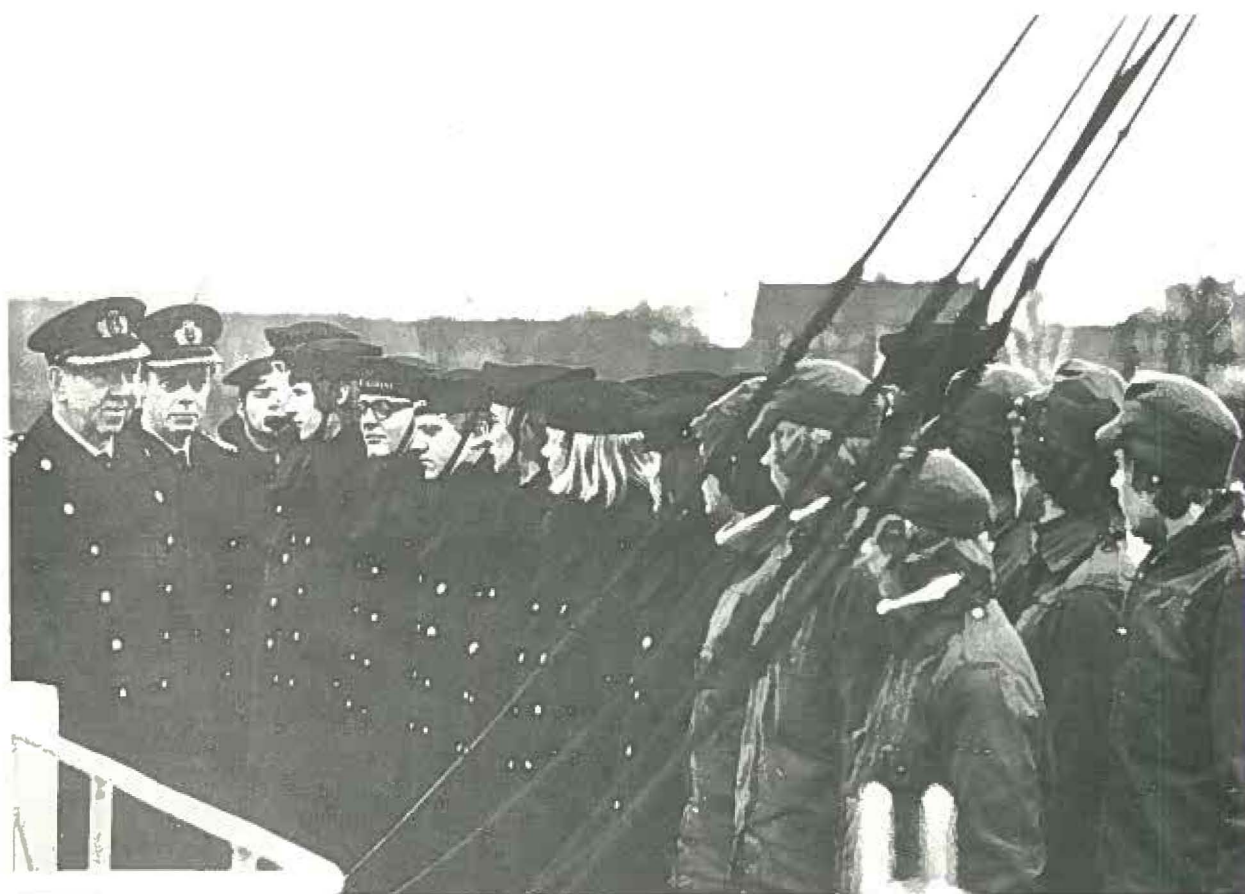
Den norske flådes gamle depotskib VALKYRIEN er sendt til ophugning. Skibet har haft flere navne. Da Norge modtog det fra Canada i 1943, hvor det blev bemanded af nordmænd i England, hed det TORONTO, men blev omdøbt til GARM. Efter krigen fik det sit nuværende navn.

e b.

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Parade med 6 erhvervspraktikanter på venstre fløj.

Eksamen på skoleskibet MØEN

Skoleskibet MØEN modtog 21. februar besøg af Chefen for Søværnets operative Kommando, medens det lå til ankers i Århus Bugt.

Efter faldrebs- og skansevagtshonnør blev der afgivet salut for kommandotegn, medens besætningen var opstillet til parade. Ceremoniellet blev i størst muligt omfang udført af skoleskibets elever: 4 sekondløjtnanter, 35 værnepligtige SØ, 20 konstabelelever og 6 erhvervspraktikanter - de sidste dog iført ar-

bejdstøj. Kontreadmiralen og de ledsagende stabsofficerer blev under besøget bl.a. orienteret om operative og uddannelsesmæssige forhold i forbindelse med overværelse af øvelser og arbejder.

Eksamen i fuld gang.

Umiddelbart efter besøget kom en eksamenskommission om bord. Den bedømte 22. og 23. februar de 35 officersaspiranternes præstationer i fartøjstjeneste og praktisk sømandskab. Prøverne blev bedømt af undervisningsinspektør K. Matthiesen, Direktoratet for Søfartsuddannelsen, undervisningsinspektør H. Hammer, Statens Søfartsskole i Esbjerg, kommandørkaptajn H. Johs. Jørgensen, Chef

for Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole og orlogskaptajn A.Fiedler, Søværnets Officersskole.

Tirsdag den 23. februar lå skoleskibet i bøjle i Københavns Havn. Her inspicerede chefen for Søværnets Officersskole på Che-

Front for admiralen i Århus Bugt.

fen for Søværnets vegne skoleskibet. Dette var for de ombordværende værnepligtige SØ afslutningen på et 4 måneders togt med MØEN. Fredag den 24. februar afgik de til videre uddannelse på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn.

(MØEN)

Søværnets stampersonel

25 år på Margretheholm

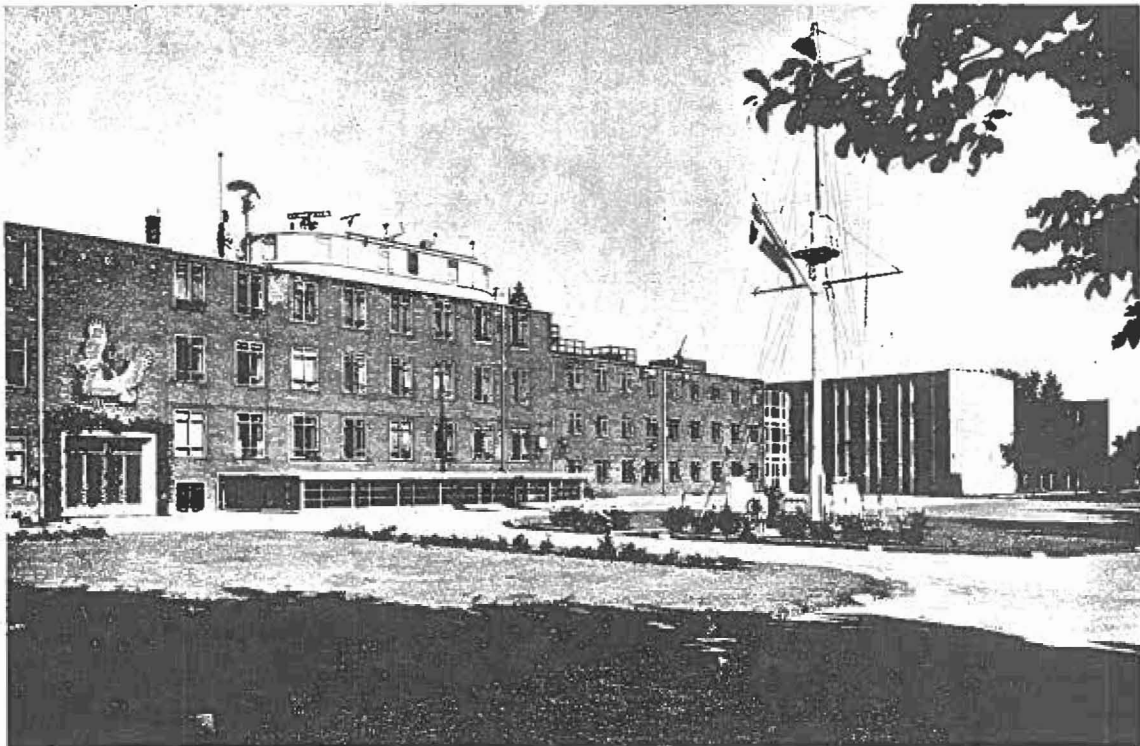
Den 15. januar 1953 var der stor parade på Margretheholm. Anledningen var, at Søværnets Mathskole med kommandørkaptajn Th. Bjerre som chef af flyvevåbnet fik overdraget de bygninger m.m., der i 1939 var opført til Marinens Flyvevæsen, og som i dag kendes som Søværnets Konstabelskoles røde fløje.

Tilbage til tiden omkring 1. verdenskrig havde søværnet eller Marinen, som dengang var betegnelsen, haft rådighed over

Margretheholm-området, som i øvrigt tidligere hed Luftmarinestationen. Navnet Margretheholm blev først givet i 1952.

I en periode efter 1. verdenskrig flyttede flyvevåbnet ind på området, så reelt var paraden måske mere en tilbagelevering til søværnet.

I 1950'erne var navnet på skolen Søværnets Sergent- og Korporalskole. Denne skole omfattede Sergentskolen Nyholm for stampersonel, Sergentskolen for værnepligtige, Korporalskolen for værnepligtige og Mathskolen for frivillige elever, i 1961 erstattet af konstabelelever.

Søværnets Konstabelskole.

Siden 1961 har skolens hovedfunktion været uddannelse af konstabelpersonel, og navnet er i overensstemmelse hermed ændret til Søværnets Konstabelskole, men det bør nævnes, at sergentskolerne først i 1966 flyttede til Frederikshavn, og at sidste klasse korporalselever først afgik fra Søværnets Konstabelskole i januar 1974. I 1953/54 opførtes to nye grå fløje, nu kaldt Uddannelsesfløjen og Prinsessefløjen.

I relation til 25-året for etablering på Margretheholm afholdt Søværnets Konstabelskole et kontaktarrangement den 17.marts.

Formålet med kontaktarrangementet, hvortil var indbudt et halvt hundrede gæster, repræsentanter for myndigheder og institu-

tioner, som skolen samarbejder med, var at orientere om uddannelse og virksomhed, at vise skolens nyombyggede filialcafeteria og at markere 25-året på Margretheholm.

Mange gode kræfter havde forud været i arbejde for at skabe en festlig ramme om dagen, bl.a. havde man udsmykket gange og fællesrum med mange gamle, særprægede marinebilleder, fotostater m.m. Det var lykkedes velfærdsofficeren at skaffe midler til, at alle kunne beværtet med en beskeden frokost i cafeteriet.

Søværnets Tamburkorps hilste gæsterne velkommen med musik, og alle samledes i gymnastiksalen, hvor der blev holdt taler af skolechefen, kommandørkaptajn S.Laub, og kontorchef H.Madsen, Forsvarets Civilundervisning. Det blev en særdeles vellykket festdag.

(SKS)

25.000 kr. for forslag

Søværns-Orientering omtalte fornylig, at den hidtil største præmiering af et rationaliseringsforslag i forsvaret var tildelt kaptajnløjtnant J.S.Lorenzen, Flådestation København. Hans for-

slag, der betyder en forlængelse af perioderne mellem de foreskrevne eftersyn af miner, giver forsvaret en løbende årlig besparelse på 360.000 kr.

På billedet ses forslagsstilleren, der fik præmien overrakt af Forsvarschefen ved en højtidelighed i Forsvarskommandoen.

(MST)

Indland kort

Flådestation Korsør planlægger at holde "åbent hus" i perioden 23. juni - 9. juli i forbindelse med byens arrangementer, der bl.a. omfatter besøg af ca. 500 tyske og danske sejlfartøjer fra den årlige Kiel-Korsør regatta.

Kvindeligt Marinekorps Musikkorps er ved at have færdigindspillet et kassettebånd med forskellige marcher m.m. På båndet vil der også være nogle af søværnets hornsignaler, der ikke tidligere har været indspillet. Båndet kommer til at koste 30 kr.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har udsendt et nyt oplag af lektor Bertel Heurlin "Sikkerhedspolitik og forsvar" i serien Forsvaret i samfundet. Det er 4. oplag, og heftet er dermed trykt i 60.000 eksemplarer.

Der er kommet en ny film "De mørkeblå", som på 35 minutter fortæller om Marinehjemmeværnets omfattende virke. Man følger bl.a. en redningsaktion og får et indblik i samarbejdet med Søværnets operative Kommando, marinedistrikterne og flyvevåbnets helikoptere. En væsentlig del af filmen er helliget uddannelsen på Hjemmeværnsskolens Marinehjemmeværnslinje.

Den årlige Nijmegen-march i Holland, som omfatter 4 dagsmarcher á ca. 40 km, holdes i dagene 18.-21. juli. Foreløbig tilmelding om deltagelse som medlem af søværnets kontingent for tjenstgørende kvindeligt og mandligt, militært personel indsendes inden 15. april via tjenestestedet til Søværnets Idrætskomité på Holmen.

Chefen for NATO's Nordkommando, general Sir Peter Whiteley, besøgte Søværnets Eksercerskole den 21. marts, hvor der blev

vist en række øvelser, ligesom Søværnets Tamburkorps spillede. Generalen var ledsaget af Chefen for Søværnet.

Udland kort

I anledning af 100 året for Nordenskiöld's legendariske VEGA-ekspedition forbereder man i Sverige halvofficielt en videnskabelig ekspedition med 40 forskere, der skal sejle i VEGAs kølvand gennem Nordøstpassagen og hjem gennem Nordvestpassagen. Man håber at få isbryderen YMER til rådighed og har allerede 200.000 kr. af de nødvendige 2 mio.kr.

Irans regering forbereder en udvidelse af flåden på 3 mia. dollars. Der skal bl.a. bygges 6 ubåde á 1.400 t, 8 fregatter og et ukendt antal minestrygere, men det oplyses i Bonn, at Shahen yderligere har forhørt sig om bygning af 16 ubåde og 19 minestrygere fra europæiske værfter. Man har allerede bestilt 12 patruljebåde i Frankrig.

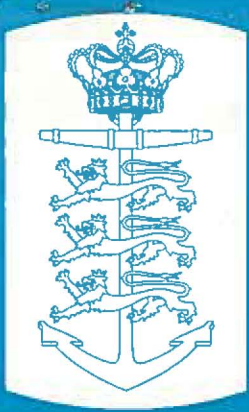
Den engelske by Gosport har sat sig i bevægelse for at redde undervandsbåden ALLIANCE, 1.120 t, fra ophugning og i stedet anbringe den i tilknytning til byens undervandsbåds-museum. Båden er fra 1945, og Gosport mener, den vil blive hovedattraktionen i museet.

På et møde i Norges Reserveofficerers Forening sagde forsvarsminister Rolf Hansen, at det er aktuelt at vurdere forhåndsoplagring af NATO-udstyr i Norge. Det skyldes først og fremmest, at levering ad søvejen er tidkrævende og kan være en risiko set i lyset af de sidste 10-15 års sømilitære udvikling.

Det spansk-sovjetiske selskab Intramar har planer om en forsyningsbase i Algeciras til den sovjetiske handelsflåde i Middelhavet. Men det er lige ved Gibraltar og tæt ved den amerikanske flådebase La Rota, så den spanske regering er under pres fra NATO og USA for at nægte tilladelse til selskabet. Russerne har afvist ethvert andet forslag på den spanske Middelhavskyst.

Den engelske flåde har påbegyndt udrustningen af den første enhed med de nye SEAWOLF missiler. Det er fregatten ANDROMEDA, 2.960 t, og arbejdet ventes at tage 18 måneder. Når det er afsluttet, vil fregatten være det første engelske skib med tre missil-systemer, foruden SEAWOLF også EXOCET og Lynx helikopters SEA SKUA.

Thostrop

SØVÆRNS- ORIENTERING

Fregatdivisionen taget fra Alouette i Kattegat

Forsvarsministeren besøger øvelse SMALL PLAY

Øvelse SMALL PLAY 2/78 afvikledes i dagene 6.-10. marts i Kattegat, Sundet, Storebælt og Østersøen omkring Bornholm med deltagelse af enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren, Mineskibseskadren og Søværnets Flyvetjeneste. Formålet var som sædvanlig i denne øvelsestype at vedligeholde den våbenmæssige og taktiske træningsstandard. Øvelsen omfattede samvirke med marinedistrikterne og med flyvevåbnet, herunder HAWK-eskadrillerne.

Endvidere deltog marinehjemmeværnsenheder i Storebæltområdet i en farvandsovervågningsøvelse. Øvelsen var i øvrigt underkastet de af Forsvarskommandoen beordrede restriktioner på olieforbrug.

En særlig begivenhed var forsvarsminister Poul Søgaards første besøg ved flåden under øvelser. Ministeren gik ledsaget af sin adjudant onsdag den 8. marts om eftermiddagen om bord i torpedobåden HAMMER på Holmen og sejledes ud til fregatten HERLUF TROLLE, hvor han blev modtaget med salut og det behørigt ceremonielle. Ministeren overværede i løbet af aftenen og den følgende formiddag interne øvelser i fregatten bl.a. omfattende klartskibsøvelse, havari- og sanitetsøvelser samt artilleriskydninger. Derudover blev han orienteret om og fik lejlighed til i fregattens nye O-rum at følge en taktisk øvelse, hvis hovedsigte var at indøve krisestyringsoperationer i danske farvande.

Forsvarsministeren gik fra borde i Køge Bugt torsdag den 9. marts ved middagstid og blev landsat i Køge af Sundets Marine-distrikts patruljebåd af Botved-typen. Under opholdet i HERLUF TROLLE fik ministeren lejlighed til samtale med talsmænd og repræsentanter for befalingsmændene. Forsvarsministeren har givet udtryk for sin tilfredshed med besøgets forløb og det realistiske øvelsesprogram.

(FGE)

Søværnets tre nye korvetter

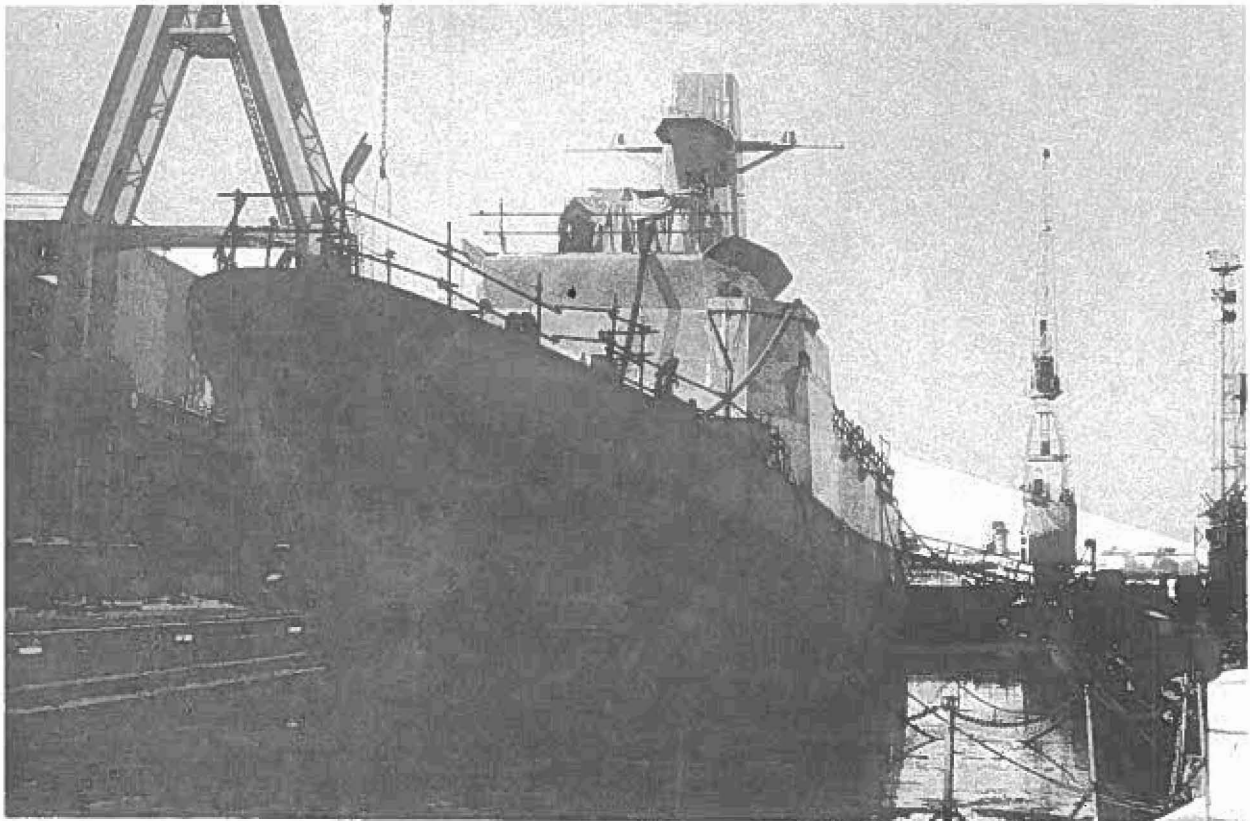
Den første af søværnets tre nye korvetter blev som omtalt søsat efter planen på Aalborg Værft A/S den 17. februar. Hendes Majestæt Dronningen har godkendt, at denne første korvet skal have navnet NIELS JUEL. Navngivningen påregnes at finde sted ultimo september. De to efterfølgende korvetter, der vil få navnene OLFERT FISCHER og PETER TORDENSKIOLD, vil ligeledes blive bygget på Aalborg Værft.

Søsætningen af NIELS JUEL var i korvetprojektet en af de væsentlige milepæle for Søværnets Materielkommandos og Aalborg Værfts ledelse og ikke mindre for de to institutioners projektgrupper, der med tilfredshed ved søsætningen kunne se, at resultatet af flere års forhandlinger og beregninger nu havde taget konkret form i et hensigtsmæssigt indrettet skib.

Moderne skibbygningskonstruktion og -teknik har nu forenet operative krav og orlogsmæssigt udseende til et efter nutidens

forhold meget kompakt, men vel proportioneret skib.

Korvet-projektet blev fra starten kaldt "Korvet-72" efter et i 1972 udarbejdet skitseprojekt. Forsvarsloven af 1973 satte 52 enheder som styrkemål for en operativt afbalanceret flåde, der bedst muligt skulle kunne udnytte de særlige farvandsgeografiske forhold i søområdet uden om Danmark. 5 af disse enheder skulle være af fregat/korvet størrelse. Udover de to fregatter af PEDER SKRAM-klassen var der således behov for 3 nye korvetter til erstatning for de 4 korvetter af TRITON-klassen.

Korvetten NIELS JUEL søsat

I juni 1973 sendte Søværnets Materielkommando et forslag til Forsvarskommandoen vedrørende typekrav til de nye korvetter, og i februar 1974 havde en af Forsvarskommandoen nedsat arbejdsgruppe udarbejdet typekravene, der var båndlagt af forsvarsforligets retningslinier for korvettens størrelse (deplacement) og af Forsvarets Materiel-invetseringsplans retningslinier for den økonomiske disponering.

Inden da havde Søværnets Materielkommando i november 1973 fået bemyndigelse til at forhandle om udenlandsk assistance til projektering og udarbejdelse af byggespecifikation, idet Orlogs-

værftet ikke længere havde tilstrækkelig kapacitet til en fuldstændig projektering af større enheder.

En af Orlogsværftet udarbejdet "Outline Specification" blev sendt til flere udenlandske firmaer, og i januar 1974 godkendte Forsvarskommandoen et projekteringstilbud fra Y-ARD (Yarrow Admiralty Research Division) i Glasgow, idet dog i første omgang kun et såkaldt "Feasibility Study" blev igangsat for at undersøge muligheden for, at de ønskede våbensystemer m.m. kunne rummes i en korvet med et fastsat displacement af 1300 tons.

Efter et intenst samarbejde mellem Y-ARD, Orlogsværftet og Søværnets Materielkommando præsenteredes dette "Feasibility Study" i marts 1974 for Forsvarskommandoen. I april 1974 godkendte Forsvarskommandoen visse mindre justeringer af typekravene. Der kunne således arbejdes videre med projekteringen, idet byggespecifikationer og den beregnede pris for korvetprojektet skulle foreligge inden udgangen af december 1974. Ligeledes her lykkedes det Y-ARD, Orlogsværftet og Søværnets Materielkommandos projektgrupper at leve op til den meget stramme tidsfrist, og i januar 1975 kunne Forsvarskommandoen indstille til Forsvarsministeriet, at anskaffelse af de 3 korvetter godkendtes.

I maj 1975 bemyndigedes Søværnets Materielkommando til at iværksætte KV-72-projektet, og udbudsmateriale sendtes til 5 danske værfter i juni måned. Tilbud blev modtaget fra 3 danske værfter i august, og efter intense forhandlinger med værfterne indstillede Søværnets Materielkommando i november 1975, at Aalborg Værft A/S valgtes som byggeværft. Den 12. december 1975 blev kontrakt indgået mellem Søværnets Materielkommando og Aalborg Værft om bygningen af de 3 korvetter.

På grundlag af Y-ARD byggespecifikationer og "Guidance Drawings" udarbejdede Aalborg Værfts konstruktionsafdeling nu detaljerede konstruktionsbeskrivelser og -tegninger, der i en rivende strøm sendtes til Søværnets Materielkommando for godkendelse.

Hurtigt efter kontraktunderskrivelsen havde Aalborg Værft placeret ordrer på de forskellige hovedkomponenter til korvetterne. Disse ordrer blev ligeledes forhandlet med Søværnets Materielkommando.

Den 1. juni 1976 skulle værftet efter detaljeret beregning af hele projektet meddele Søværnets Materielkommando, om de operative krav kunne opfyldes umiddelbart, eller om ændringer til

byggespecifikationen måtte foretages, således at kontraktbetingelserne - pris og leveringsterminer - eventuelt skulle ændres. Specielt vægt- og pladsforhold var blevet nøje bearbejdet i projektgrupperne, og i juli måned besluttede Søværnets Materielkommandos ledelse, at konstruktionsfasen skulle videreføres, idet væsentlige ændringer ikke var nødvendige.

Under udbuds- og konstruktionsfasen viste det sig fordelagtigt at ændre krydsfartsmotor-, gear- og propellersystemet, hvorfor en gentagelse af manøvrekontrolsimulationen måtte udføres med assistance fra Y-ARD. Udover den normale indstilling af manøvrekontrollsystemet i gasturbine- eller dieseldrift er der nu tilføjet en særlig indstilling til dieseldrift for at kunne forbedre manøvreegenskaberne under havnemanøvrer.

På værftet opbyggedes en model i skala 1:5 af de to maskinrum for bedst muligt at kunne placere alle komponenter, rør, ventilation, ledninger m.m. Ligeledes blev en fuld-skalamodel af maskinkontrolrum og havaricentral opbygget med al instrumentering. På Kampinformationsskolen i Frederikshavn var tilsvarende opbygget fuld-skalamodeller af operationsrum og styrehus/brovinger. Visse tilpasninger har løbende fundet sted i disse modeller under det fortsatte konstruktionsarbejde.

Op til og under hele konstruktionsfasen har de forskellige afdelinger i Søværnets Materielkommando løbende forhandlet med leverandører til alt det materiel, som Søværnets Materielkommando selv ønskede at indkøbe og installere i korvetterne. En grovplan for levering af komponenter fra underleverandører samt produktion af stål-skibssektioner og aluminium-overbygningssektioner var udarbejdet af værftet i november 1976.

Den detaljerede indretning af våben- og beboelsesrum samt dæks- og mastearrangementer fortsatte i projektgrupperne, og efter indhentning af så godt som alle oplysninger kunne Aalborg Værft ved hjælp af et "computer planning"-program opstille den endelige plan for udrustning og færdiggørelse af den 1. korvet:

Køllægningen fandt sted i oktober 1977, hvor den første skrogsektion blev anbragt i værftets tørdok.

Medio januar i år var samtlige skrogsektioner og de fleste overbygningssektioner opstillet i tørdokken.

Efter søsætningen den 17. februar vil det næste halve år gå med udrustning af skibet på værftet.

Søprøverne inden værftsafl levering påregnes afholdt i september, og den endelige aflevering fra værftet forventes at finde sted i oktober.

En arbejdsgruppe under Chefen for Søværnet har udarbejdet plan for uddannelsen af besætningerne til korvetterne. Denne uddannelse er for visse dele af indsejlingsbesætningen allerede påbegyndt, således at uddannelsen kan være afsluttet i september.

En under Forsvarskommandoen nedsat styringsgruppe for NIELS JUEL-klassen koordinerer mellem søværnets forskellige myndigheder de aktiviteter, der skal udføres, indtil skibene til sin tid vil indgå i Flådens tal.

(SMK)

Indland kort

Grønlands Kommandos Hercules-fly fløj i fjor alene i fiske-riinspektionstjenesten 500 timer eller mere end 100.000 sømil fordelt på 110 missioner, hvorunder man har registreret 1.100 fiskefartøjer. Inspektionsskibene sejlede 44.000 sømil, og de tre inspektionsskuttere har tilsammen sejlet 73.000 sømil eller $3\frac{1}{2}$ gange rundt om jorden.

Orlogsprovst Claus Harms er blevet valgt til formand for bestyrelsen for Dansk Sømandskirke i fremmede Havne. I den anledning besøger han i denne tid sømandskirkerne i Lissabon, Hamborg og Gøteborg.

Flådestation Korsør holdt sit årlige kontaktarrangement den 29. marts. Efter skafningen gav Chefen for Forsvarsstaben, der samme dag besøgte flådestationen, en orientering om forsvaret indtil 1981 for de 50 indbudte gæster.

Chefen for Military Agency of Standardization, generalmajor P.B. Cavendish, og flere medlemmer af hans stab besøger Danmark 6.-9. juni for gensidig orientering, specielt om søværnets forhold. Gæsterne skal bl.a. besøge Taktisk Træner, besigtige korvetten NIELS JUEL under bygning og sejle med en torpedobåd af WILLEMOES-klassen.

Udland kort

Karlskrona-værftet er langt fremme med de 4 missilbåde af SPICA-klassen til Malaysia, der alle skal søsættes i år. Den kommende eskadrechef og hans stab fungerer som kontrolkommission, men de designerede besætninger er nu på vej for at blive uddannet og deltage i prøvesejladserne. Næste år skal alle bådene samlet sejle til Malaysia.

Sovjet har udviklet et nyt undervandskamera, PF-72, der kan tage op til 400 billeder i hver neddykning, og hvert billede dækker 16 m². Det skal bruges til havforskning - 3 nye forsknings-skibe er i øvrigt ved at være færdige, de får navne efter kosmonauterne PAVEL BELJAJEV, GEORGIJ DOBROVOLSKIJ og VIKTOR PATSAJEV.

Udvalget, der vurderer den fremtidige musikvirksomhed i norsk forsvar, er snart færdig med sin indstilling. I dag er der 162 professionelle musikere fordelt på 7 korps - Gardermusikkorpsen tæller dog ikke med, da det regnes for et amatørkorps. Udvalget har besøgt dem alle og talt med mange kulturelle institutioner og enkeltpersoner samt set på forholdene i 8 lande.

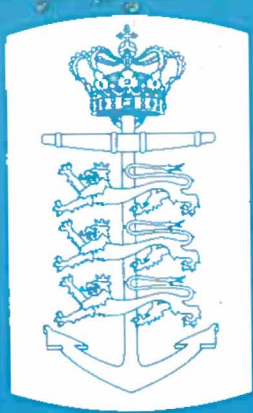
For første gang er der afskudt amerikanske TOMAHAWK-missiler fra en neddykket undervandsbåd. Det skete ud for Californiens kyst, hvor der blev afskudt to missiler. Det første endte på grund af en fejl i Stillehavet, det næste fløj planmæssigt i 47 minutter efter et i forvejen udarbejdet computer-kort.

Den svenske flådes langtogtsskib ÄLVSNABBEN er vendt hjem til Karlskrona efter 4½ måneds togt, hvor der er udsejlet ca. 19.000 sømil og - cyklet 36.500 km. Det sidste er sket på de motionscykler, som man medførte. Togtet har kostet 5,2 mio.sv.kr., hvoraf 3,3 mio. er gået til lønninger. Skibschefens repræsentationstillæg var ca. 400.000 kr.

Der skal nu udarbejdes en redegørelse om kvinders egnethed til at blive professionel officer i det svenske forsvar. Forsvars-

minister Krönmark siger, at adskillige jobs ikke egner sig for kvinder, f.eks. jetpilot og ubådstjeneste, men ellers er han villig. Han mener dog, at det varer længere, før man får en kvindelig forsvarschef end en kvindelig ærkebiskop.

Thostrup

206

SØVÆRNS- ORIENTERING

NATO-chefen på skydebanen.

NATO-chef på Eksercerskolen

Chefen for NATOs styrker i Nordeuropa, den engelske general Sir Peter Whiteley, aflagde tirsdag den 21. marts besøg på Søværnets Eksercerskole. Generalen ankom kl. 0930, hvor han blev modtaget af viceadmiral S.Thostrup samt skolens chef, kommandørkaptajn L.Wessel Wetlesen.

Efter at Søværnets Tamburkorps og skansevagt havde aflagt honnør, overværede generalen en række af skolens aktiviteter.

Især uddannelserne i brandslukning og anvendelse af redningsmidler interesserede, og på skydebanen fik han lejlighed til at af-
fyre nogle skud med maskinpistol. Resultatet viste, at generalen er en særdeles god skytte.

Skansevagt for generalen.

Generalen udtalte bagefter, at alt, hvad han havde set, havde gjort stort indtryk på ham og ganske særligt den øjensynlige interesse og iver, som personellet udviste.

(SES)

Kontaktmøde i Korsør

Flådestation Korsør havde samlet et halvt hundrede gæster til det årlige kontaktmøde, der blev et udmærket arrangement. Chefen for Forsvarsstaben, generalløjtnant G.K.Kristensen, holdt et foredrag om forsvaret indtil 1981, da det nuværende forsvarsforlig udløber.

Generalen oplyste bl.a., at der for tiden er ved at blive foretaget en planlægning for forsvaret efter 1981, og at man håber, denne planlægning skal gælde for 8 år. Planlægningsarbejdet

vil blive gennemført i løbet af to til tre år, og det vil få stor betydning i mange kommende år.

Borgmester P.Hvidtfeldt Larsen takkede for et godt samarbejde mellem flådestationen og Korsør kommune. Han håbede, at dette gode samarbejde også ville blive den kommende nye borgmester til del.

Billedet herover viser generalen, som modtages af chefen for flådestationen.

(FLS KOR)

Det er godt at have gode venner

Skoleskibet MØEN skal i løbet af april skifte kommando til minelæggeren FYEN. Dette har nødvendiggjort en udtagning af containere, der rummede underbringelse samt undervisningslokaler. Udtagningen foregik på Aalborg Værft i dagene 28. februar til 6. marts.

KK Gunnar Mathiesen

Peter Friis vises rundt på skoleskibet.

Under opholdet knyttedes igen kontakt til en god ven af marinen, Peter Friis, en "gammel" bekendt af skoleskibet fra sidste års besøg i adoptionsbyen. Denne gang inviterede Peter Friis besætningen til fest. 54 besætningsmedlemmer af alle grader blev i busser bragt til restaurant Ambassadeur, hvor der var dækket op med smørrebrød, øl og snaps. Det blev en festlig aften. De mørkeblå uniformer prægede billedet på en vellykket måde.

Ved middagsmønstringen 6. marts forærede Peter Friis Skoledelingen et porcelænskrus. Kruset er fremstillet af Den kongelige

Porcelænsfabrik i anledning af 300 års dagen for slaget i Køge Bugt.

Ved overrækkelsen udtrykte Peter Friis sin taknemmelighed over den belæring, han havde fået i 20'erne dels som lærling på Orlogsværftet, dels som orlogsgast i marinen. Han, der var børnehjemsbarn, modtog sin egentlige opdragelse i søværnet, hvor den sociale baggrund ikke var afgørende. Denne tid havde været bestemmende for resten af hans liv, der gav ham opgaver i Rusland, på Grønland og i Det mellemsø Østen. "Vel er jeg ingen svane, men historien om den grimme ælling er ikke uden lighedspunkter", sagde Peter Friis.

Besætningen overrakte som tak for festen en om bord fremstillet gæstebog.

(MOEN)

Indland kort

Flådestation Grønneåls bager leverede i fjor 55.000 rundstykker, 2.500 rugbrød og 9.400 franskbrød. Forsyningsafdelingen leverede assisteret af teknisk afdeling 3.100.000 l gasolie til skibene, og Flåderadio Grønneåls ekspederede 27.000 tjenstlige signaler og 2.400 telegrammer. Der blev sendt radiobreve og talt privat i telefon for 180.000 kr.

I fjor blev der i forsvaret taget 4.376 idrætsmærker, hvilket var 516 flere end året før. Søværnet tog 592, der fordelte sig således: Søværnets Officersskole 66, Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole 123, Søværnets Konstabelskole 246, Søværnets Eksercerskole 40, Flådestation Frederikshavn 31, Søværnets Frømandskorps 21 og Holmens Idrætsanlæg 65.

Hæren er i år vært for det årlige kursus for værnspæstere, der finder sted i perioden 15.-17. august i Vingstedcentret ved Vejle. De deltagende præstere har fået besked på at forberede et indlæg på 3-4 minutter om de i årets løb indhøstede erfaringer om tjenesten.

Chefen for Søværnet har iværksat en undersøgelse for at vurdere søværnets navigationssystemers nøjagtighed og overens-

stemmelse til brug i retssager, hvori søværnets fiskeriinspektion måtte være part. I undersøgelsen deltager repræsentanter fra Farvandsvæsenets nautiske afdeling og Geodætisk Institut.

Den 4. april aflagde Sjællandske Livregiments Stabskompagni I besøg på Flådestation Korsør. De 65 gæster fik en orientering om stationens virke og var derefter på rundvisning, hvorunder der også var lejlighed til at besøge et par oplagte enheder.

Flådestation Korsør havde en travl dag den 5. april, da en coaster tidligt om morgenen påsejlede og beskadigede Halskovbroen, der forbinder den nordlige og sydlige bydel. Efter opfordring fra kommunen påtog flådestationen sig passagertrafik dagen igennem. Det skete henholdsvis med en slæbebåd og en motorbåd.

Udland kort

Den svenske regering har godkendt køb af norske PINGVIN-missiler til de patruljebåde, der bygges i Bergen. Kontrakten på leveringen af missilerne blev underskrevet den 30. marts i Stockholm. Den har en værdi af godt 150 mio.kr.

En sovjetiske isbryder specielt til forskningsbrug er under bygning i Leningrad. Den opkaldes efter den russiske polarforsker Otto Schmidt og bliver meget avanceret, bl.a. med et nyt varmesystem mod overisning og et specielt stabiliseringssystem mod rulninger.

I Bergen har man indviet Norsk Undervandsinstitut, der skal drives i samarbejde med Norsk Veritas og Norges naturvidenskabelige forskningsråd. Det har allerede fået til opgave at udarbejde et kursus for dybhavsdykkere, hvoraf der nu er 140 i landet, samt planlægge en norsk dykkerskole.

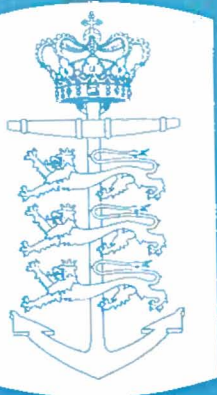
Det japanske forsvar tæller nu 180.000 mand i hæren, 43.000 i flyvevåbnet og 40.000 i flåden. Marinen består af 30 destroyere, 15 undervandsbåde, 15 fregatter, 402 andre skibe samt 151 fly. Dette års forsvarsbudget er på 4 mia. pund - det engelske er til sammenligning på 6 mia. pund.

De amerikanske TRIDENT missil-undervandsbåde vil med 25,1 mia. dollars for de 14 både blive det hidtil dyreste program i forswarets historie. Den første båd bliver 50 % dyrere end antaget, og den bliver i øvrigt først klar med et års forsinkelse i 1981. Også de følgende 6 bliver stærkt forsinket.

På et år har svømmedykkere fra den sovjetiske isflagestation Nordpol-22 foretaget 600 dykninger under isdækket ved Nordpolen. Formålet er at nå frem til et pålideligt skøn over den samlede ismængde i polarområdet, og hvordan isen bevæger sig rundt om Nordpolen.

Den norske forsvarskommission har afleveret sin indstilling til forsvarsminister Rolf Hansen. Den er på 300 sider og går meget grundig til værks med redegørelser for den sikkerhedspolitiske og militære udvikling. Kommissionen har arbejdet på den i 4 år.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Statement on the Defence Estimates 1978

Dette års "Statement on the Defence Estimates 1978" (hvidbogen) indeholder ingen væsentlige ændringer vedrørende det britiske forsvars organisation, størrelse m.v. og må således betragtes som en almindelig opfølgning af den tilsvarende redegørelse fra sidste år.

Hvidbogen indledes som sidste år med en understregning af, at den britiske forsvarspolitik stadig er baseret på medlemskabet af NATO, der, som det anføres, har virket tilfredsstillende i mere end et kvart århundrede.

Året 1977 har, hedder det videre, betydet en vis udvikling inden for afspændings- og nedrustningsforhandlingerne. England har siden juli 1977 deltaget i de amerikansk/sovjetiske forhandlinger vedrørende forbud mod atomprøvesprængninger, og det formodes, at en aftale er inden for rækkevidde. Selvom den amerikansk/sovjetiske SALT aftale udløb i oktober 1977, har begge nationer indvilget i fortsat at lade aftalen være i kraft. Det beklages derimod, at der på trods af vestlige anstrengelser ikke er sket væsentlige fremskridt i forbindelse med MBFR-forhandlingerne i Wien. Det understreges, at England ingen planer har om at reducere britiske styrker i Centraleuropa, før dette eventuelt kan ske som følge af aftaler indgået under MBFR-forhandlingerne. Genoptagelsen af forhandlingerne vedrørende forbud mod anvendelse af kontinentalsoklen til placering af masseødelæggelsesvåben hilses endvidere velkommen. Endelig meddeles det, at USSR og England i oktober 1977 underskrev en aftale vedrørende forholdsregler mod atomkrig initieret ved en fejltagelse.

I hvidbogen er der et afsnit, der beskæftiger sig med WP-landenes militære styrke. Det meddeles her, at det sovjetiske forsvarsbudget formodes at være på 11-13 % af nationalproduktet, og at en meget stor del af beløbet går til forskning og produktion af nye våbensystemer.

Vedrørende forbedring af NATO-styrkerne meddeles det, at England pr. april 1978, et år før planlagt, vil have yderligere 1 kommandogruppe Royal Marines uddannet og udrustet til arktisk krigsførelse. Det er ligeledes bestemt at genudruste kommandohangarskibet HMS BULWARK i fuld operativ status. Et antal reservehelikoptere og transport- og træningsfly er endvidere blevet øremærket til NATO. Det understreges yderligere, at England stadig er det NATO-land, der stiller det største antal enheder til rådighed for forsvaret af det østlige Atlanterhav og Kanal-området. Den britiske Rhin-hær består af 55.000 mand, ligesom der i Vesttyskland er stationeret 12 squadrons Royal Air Force jagerfly.

Henset til, at de enkelte europæiske lande af økonomiske grunde ikke magter fortsat individuelt at gennemføre udvikling

og produktion af moderne militærmateriel, anbefales varmt det arbejde, der finder sted i EPG vedrørende europæisk samarbejde og standardisering inden for dette område.

I 1977 udgjorde de britiske forsvarsudgifter 4,9 % af bruttonationalproduktet mod 5,1 % i 1976. Tilsvarende 1977-tal for andre NATO-lande var for USA 5,5 %, for Vesttyskland 4,2 %, for Frankrig 3,9 % og for Danmark 2,5 %. Det britiske forsvarsbudget i 1978/79 bliver på ca. 6919 mio.pund, og der forventes en årlig stigning på ca. 3 % i de næste par år.

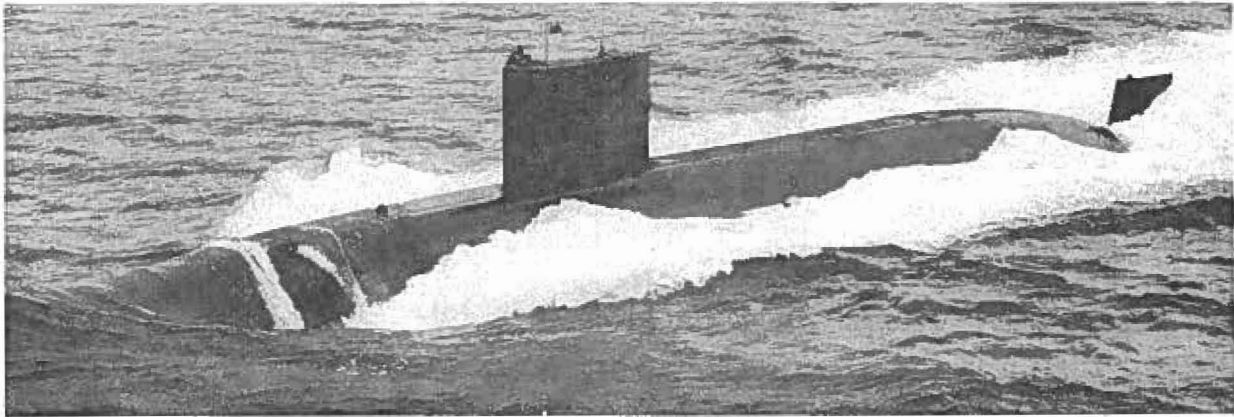

Patruljefartøj af ISLAND-klassen.

I afsnittet vedrørende de funktioner, forsvaret varetager til daglig, omtales bl.a. beskyttelsen af olie- og gasboreplatforme og fiskeriinspektionen. Til beskyttelse og inspektion af boreplatforme anvendes foruden de orlogsskibe, der er i farvandet af andre grunde, 5 særligt udrustede skibe af ISLAND-klassen. Endvidere foretages luftpatruljering med 4 fly af typen NIMROD. Til fiskeriinspektion anvendes stadig ministrygere inden for 12 sømilgrænsen, medens ISLAND-klassen og NIMROD-flyene foretager inspektion i det udvidede område.

Hvidbogen indeholder som tidligere en redegørelse for de væsentligste nye skibe og våbensystemer til Royal Navy.

- a. Atomfremdrevne ubåde. HMS SCEPTRE - den 10. atomubåd og den 4. af SWIFTSURE-klassen - forventes om kort tid at indgå i flådens tal. Yderligere 2 er under bygning. HMS TRAFALGAR, en ny type atomubåd, blev bestilt i 1977, og yderligere 1 forventes bestilt i 1978.

HMS SUPERB, 3. skib i SWIFTSURE-klassen.

- b. Anti-ubådskrydsere. De 2 første af INVINCIBLE-klassen er under bygning, og en 3. af klassen planlægges bestilt.
- c. Destroyere. 2 type 42 guided-missile-destroyere er indgået i flådens tal, og en 3. vil snart indgå. Der er yderligere 7 af typen under bygning, og flere forventes bestilt.

HMS SHEFFIELD, type 42 guided-missile-destroyer.

- d. Fregatter. 7 type 21 fregatter er nu indgået i flådens tal, og yderligere 1 vil indgå om kort tid. 4 fregatter af type 22 er under bygning, og en 5. forventes bestilt i 1978.

- e. Ministrygere. Der er nu 2 skibe af glasforstærket plastic under bygning, og flere forventes bestilt i 1978.
- f. Patruljefartøjer. 5 skibe af ISLAND-klassen er i tjeneste, og yderligere 2 er bestilt.
- g. Fly. De første fly af typen SEA HARRIER forventes at tilgå hangarskibet HMS HERMES i 1980. Endvidere skal anti-ubådskrydserne forsynes med denne flytype. LYNX-helikoptere vil i fremtiden blive den normale helikoptertype i Royal Navy destroyere og fregatter.

SEA HARRIER over en model af anti-ubådskrydseren INVINCIBLE.

- h. Luftmålsmissiler. SEA DART er nu installeret i 3 skibe og forventes operativt i 1978. En forbedret udgave forventes at dække kravene frem til slutningen af 1980'erne. Forsøg med det korthækkende missil SEA WOLF har været en succes.
- i. Anti-skibsmissiler. Undervandsaffyret missil af typen SUB HARPOON forventes i begyndelsen af 1980'erne at blive standardvåben i Royal Navys ubåde. SEA SKUA missilet, der også kan affyres fra LYNX-helikopteren, forventes operativt i begyndelsen af 1980'erne.

Rekruttering af personel til Royal Navy har generelt været tilfredsstillende. Der er dog fortsat mangel på maskinofficerer og læger.

Det nære samarbejde mellem universiteterne og det britiske forsvar vedrørende studier af militærvidenskabelig art omtales med tilfredshed. Der har således ved engelske universiteter i 1977 været afholdt 2 seminarer om militære emner. Det ene omhandlede USSR militære styrke, og det andet drejede sig om forsvaret af NATOs sydlige flanke.

Hvidbogen afsluttes med en række oversigter vedrørende økonomi, materiel og personel.

(MST)

Kontaktmøde i Frederikshavn

Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole har holdt det årlige kontaktarrangement, der i år var bygget op omkring skolens daglige undervisningsopgaver.

De 35 gæster overværede under en rundgang på skoleområdet forskellige undervisningsaktiviteter, bl.a. håndgranatkast, fysisk uddannelse og træning i idrætshallen samt anvendelse af TV i undervisningen.

Ved den efterfølgende skafning takkede Frederikshavns borgmester for det gode samarbejde skolen og byen imellem. Der blev desuden talt af den lokale formand for Marineforeningen og af næstformanden i Frederikshavn Handelstandsforening.

(SRS)

Indland kort

Forsvarskommandoen og Søværnets Officersskole prøver i år noget nyt for at forbedre oplysningerne om uddannelsen til officer af B-linien. Den 8. maj holdes åbent hus på Officersskolen for alle, der overvejer en fremtid som officer af B-linien. Skolen har forberedt et omfattende program for et videbegærligt publikum.

Den senere tids stigning i antallet af demonstrationssejladser og anden aktivitet, som ikke fremgår af årets sejl- og øvelsesplan, har medført vanskeligheder ved tilrettelæggelse af enheds- og samvirkeuddannelse, særligt i Fregateskadren og Torpedobådseskadren. For at kunne udnytte de i forvejen for små res-

sourcer rationelt, skal alle henvendelser på dette område henvises til Søværnets operative Kommando.

Torsdag den 27. april kl. 1630 indledes sejlsæsonen på Margretheholm med standerhejsning og de første sejlads. Fartøjsgasterne har i vinterens løb gjort et stort arbejde med eftersyn og reparation, og næsten alt fartøjsmateriel er klar til brug.

Marinestaben er gået igang med orienteringsbesøg ved de tekniske skoler for at danne sig et skøn over, hvor stor interessen er for at vælge søværnet som praktikantplads for EFG-elever, der gennemgår basisåret. Foreløbig har man aflagt besøg ved Metalindustriens Fagskole i Ballerup og de tekniske skoler i Aalborg, Esbjerg og Nakskov.

Udland kort

Den jugoslaviske flåde har taget den første nationalt byggede patruljebåd i tjeneste. Den har fået navnet RADE KONČAR. Samtidig er den næste blevet søsat - den blev navngivet VLADO ČETKOVIČ. Data: 250 t, 45 x 8,4 x 1,8 m, marchhastighed 35 knob, aktionsradius 500 sømil, godt 30 mands besætning. Bådene minder meget om den svenske SPICA-klasse.

Det svenske Kockum-værft har omsider fået regeringens tilladelse til at videreudvikle undervandsbådssystemet, som har fået arbejdsnavnet A 14 NÄCKEN. Den første undervandsbåd i denne klasse søsattes den 17. april, men nu kan projekteringen af efterfølgeren - A 17 - altså gå igang. Marinen har foreløbig 23,6 mio.sv.kr. til opgaven.

Russerne forbereder en 3.000 sømils konvojsejlad fra Murmandsk til Det fjerne Østen i maj-juni. Opgaven er at finde den kortest mulige rute i de arktiske farvande. Konvojen får stadig luftstøtte, som vil rekognoscere isforholdene undervejs. Forsøget gennemføres på baggrund af atomisbryderne ARKTIKAs og SIBIRs udmærkede resultater.

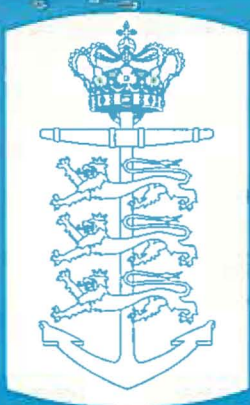
Den engelske flådes nyeste skib, SHEFFIELD-klasse-destroyeren NEWCASTLE, blev afleveret i Portsmouth den 23. marts. Data: 3.500 t, 119 x 14,3 x 6,7 m, 30 knob, SEA DART-missiler, Lynx-helikopter, 280 mands besætning. Til afleveringen var inviteret alle besætningsmedlemmer fra den foregående NEWCASTLE, der blev bygget i 1909.

For at modvirke den faldende rekruttering til forsvaret håber den svenske marine at kunne få tilladelse til at besøge landets skoler for at berette om den nye lette flåde, som er under skabelse. Flåden mener, at fremstillingen i massemedierne er for ringe og uklar, hvorfor man selv finder det nødvendigt at rykke ud.

Den vesttyske flådes skoleskib DEUTSCHLAND har forladt hjemhavnen Kiel for at gennemføre det hidtil længste uddannelses-togt, hvor der skal sejles 34.000 sømil på 161 døgn. Togtet går bl.a. til Philippinerne, Japan, Indien, Australien, Ceylon og flere Stillehavsøer.

E.B.

P. Wessel-Tolvig
P. Wessel-Tolvig
Kommandørkaptajn
Sektionschef ved Marinestaben

SØVÆRNS- ORIENTERING

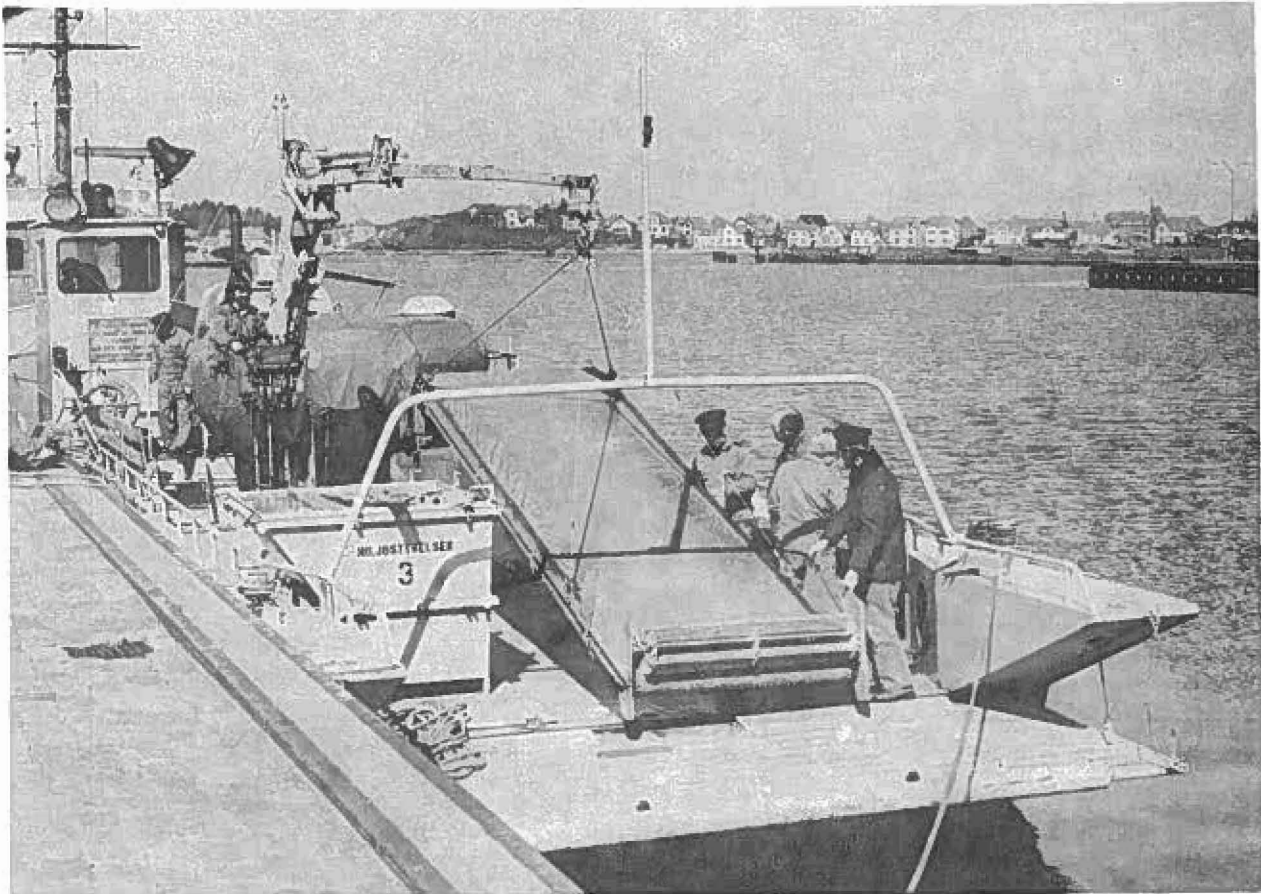

ACUMAR og AURIGA klargøres.

~~I~~ngen forurenings-udrykning fra Korsør

Der er ikke langt imellem udrykningerne til olie-forureninger i farvandene fra Flådestation Korsør. Den 6. april blev der atter kaldt på beredskabet, dennegang var der sket et olieudslip fra Gulf-raffinaderiet i Stignæs, hvor en snes kubikmeter olie var løbet ud i Store Bælt. Det var en olie, som benyttes ved fremstilling af asfalt og derfor er opblandet med petroleum.

Forureningen ramte Kobæk strand nær Skelskør. Orlogskaptajn Leif Palle, Miljøstyrelsen, siger, at beredskabet blev alarmeret for sent, fordi raffinaderiet selv prøvede at fjerne olien

Grejet tages om bord.

med kemiske nedbrydningsmidler. Forureningen forårsagede heldigvis ikke større skader.

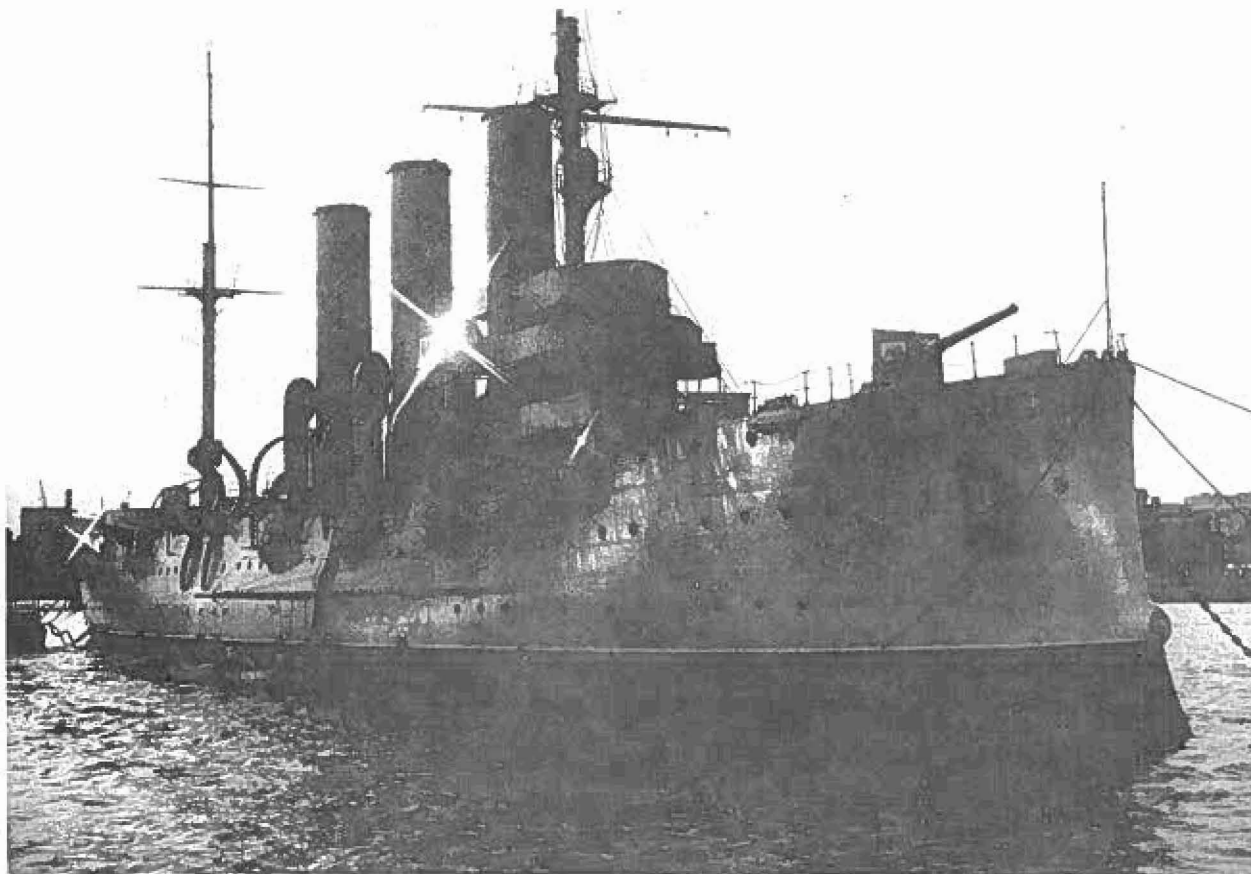
Billederne viser Miljøstyrelsens fartøjer under klargøring til udrykningen på Flådestation Korsør.

(FLS KOR)

1 million på AURORA

Under alle danske flådebesøg i Leningrad har mange besætningsmedlemmer enkeltvis eller i hold besøgt den gamle krydser AURORA, symbolet på Oktoberrevolutionen i 1917. Mange andre har fundet vej til det bedagede skib - i år er der sat besøgsrekord med over 1 million.

AURORA, som ligger fortøjet ved Neva-kajen, er bygget for 80 år siden. I sine yngre dage har den gjort mange lange togter og har deltaget i adskillige søtræfninger, hvor den hentede svære skrammer. Krydseren fik varig berømmelse, da et skud fra en

AURORA på Nevafloden.

af dens kanoner den 25. oktober om aftenen gav signal til stormen på Vinterpaladset, den provisoriske regerings sidste tilholdssted. Det var AURORAs radio, der først sendte Lenins budskab om revolutionens sejr ud til hele landet.

(MST)

EL-leveringen til skibene moderniseres

Folketingets finansudvalg har givet tilslutning til, at der anvendes ca. 12,5 mio. kr. til modernisering af leveringssystemet til søværnets skibe på Flådestation København - det er det begreb, der kaldes "strøm fra land".

Det nuværende leveringssystem har længe trængt til at blive moderniseret, da tilgang af nye skibe og nyt våbenmateriel

stiller stadig større krav til kraftmængde og konstant spænding.

Skibene er generelt i stand til ved brug af egne hjælpemaskinerier at tilvejebringe den nødvendige elektriske kraft, men hjælpemaskineriet er imidlertid konstrueret ud fra krav om ringe vægt og plads, hvilket giver højere produktionspris pr. kraftenhed og større vedligeholdelsesudgifter pr. motoreftersyn. Desuden kræves der personel til særlig vagttjeneste i skibe med hjælpemaskineri, hvilket igen medfører øgede udgifter og tab af uddannelses- og arbejdstid samt vanskeligheder med at overholde arbejdstidsnormer.

Det skønnes, at den foreslåede forbedring af leveringssystemet for EL-kraft til skibe på Flådestation København vil give en årlig besparelse på ca. 2,3 mio.kr. på forsvarrets driftsbudget. Hertil kommer yderligere som en bonuseffekt, at de ca. 100.000 driftstimer, der hidtil er gået til skibenes produktion af EL-kraft ved kaj, nu kan bruges til operative og uddannelsesmæssige formål.

Moderniseringen af leveringssystemet omfatter i sin fulde udbygning 3 omformerstationer med hver sin 1,2 MVA (Mega Volt Ampere) omformer og tilhørende forsyningsnet. Arbejdet vil blive udført i tre etaper på henholdsvis Nyholm, Dokøen og Frederiksholm.

(MST)

Søværnets Områdeudvalgs seminar

Søværnets Samarbejdsudvalg har afholdt seminar på Lynæsfortet i perioden 29.-30. marts. I seminaret deltog foruden medlemmer af Samarbejdsudvalget 4 suppleanter og 1 medlem fra kontaktudvalget. I tilslutning til seminaret afholdtes ordinært møde.

Formålet med seminaret var at behandle et forslag til en ny samarbejdsstruktur i søværnet, der var blevet fremsat af personelrepræsentanterne i Samarbejdsudvalget på mødet den 20. december 1977. Forslaget blev gjort til genstand for indgående drøftelser og diskussion blandt seminarets deltagere.

Debatten, der tog udgangspunkt i et notat udarbejdet af et underudvalg bestående af 2 ledelsesrepræsentanter og 2 repræsentanter fra personelorganisationerne, havde følgende hovedpunkter: Områdeudvalgets arbejdsform, sammensætning og forretningsorden.

Hovedresultatet af disse drøftelser var, at samarbejdsstrukturen i søværnet skulle forblive uændret, og at Samarbejdsudvalget fortsat skulle virke for en bevarelse af søværnets identitet. Der var endvidere enighed om at søge arbejdsformen gjort mere effektiv gennem forskellige foranstaltninger.

I fortsættelse af disse drøftelser blev der på det afsluttende møde nedsat et nyt underudvalg, der på grundlag af seminarets drøftelser skulle arbejde videre med disse problemstillinger, herunder udformningen af en revideret forretningsorden. Endelig besluttede områdeudvalget, at underudvalget vedrørende "Tjenesteområdefordeling, karriere- og tjenesteplaner" skulle iværksætte udarbejdelse af forslag til personalepolitik for civilt personel i søværnet.

(MST)

Indland kort

Forsvarschefen besøgte søværnets specialskoler og Søværnets Konstabelskole den 24. april. Under omvisningen var der besøg på Taktikskolen og Våbenskolen, Fjernkendingsskolen, Signalskolen, Værkstedskursus, Dykkerskolen, Minørtjenesten og Minemuseum, Teknikskolens værksteder og kursus samt Havariskolen.

Marineforeningen kan den 30. april fejre 65-årsdagen for sin stiftelse og samtidig glæde sig over sit nye domicil i Østergade 8, København. Foreningen har nu godt 8.000 medlemmer fordelt i 80 lokalafdelinger over hele landet, herunder Grønland.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har hos BBC i London købt en 16 mm filmkopi af PANORAMA-dokumentarudsendelsen "The Deep Cold War", der blev vist i en dansk TV-Aktuel-udsendelse i december i fjor. Det er en film om undervandsbådskrig - den kan lånes, men må efter aftale med BBC ikke vises i offentlige forsamlinger, hvor der er betalt entre.

Chefen for Søværnets operative Kommando inspicerede den 20. april Store Bælts Marinedistrikt og orlogskutteren VEJRØ. Det var admiralens sidste inspektion i Korsør, før han senere på året fratræder, og han fik overrakt en erindringsgave fra flådestationens officersforening.

Langelandsforts nyanlagte helikopter-landingsplads blev indviet den 28. april. Det skete på behørig vis ved, at en af søværnets helikoptere hentede Sydlangelands borgmester, Arne Larsen, på den nærliggende skoles idrætsplads, hvorefter han som den første landede på den nye landingsplads. Derefter blev der holdt en lille reception.

Udland kort

Den første svenske undervandsbåd i A 14-serien er blevet søsat i Malmø. Den blev navngivet NÄCKEN af Prins Bertil. Søsætningen skete med Kockum-værftets største kran, der havde sit hidtil dyreste løft - 100 mio. sv. kr. Båden er på 1.030 t og udrustes med fjernstyrede og målsøgende torpedoer af to kalibre for henholdsvis store og små mål. 19 mands besætning.

Sovjetiske forskere er landet på et stort isbjerg i Polarhavet 350 km nordøst for Wrangel-øen. Isbjerget er 30 m tykt og har et flademål på ca. 100 kvadratkilometer. Fra Leningrad afsendes nu en fuldstændig besætning og store mængder videnskabeligt udstyr. Isbjerget, der blev fundet af rekognosceringsfly, er i langsom drift og får navnet Nordpol-24.

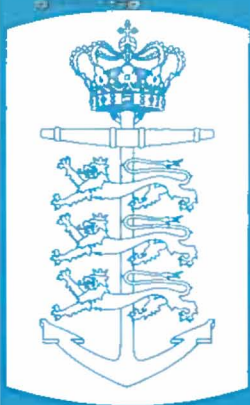
Det engelske firma Brown & Root har skrevet kontrakt på 700 mio. dollars med Iran for havnearbejdet i den nye marinebase i Chah Bahar. Den iranske flåde har måttet reducere dette kæmpeprojekt, der oprindeligt for et par år siden var beregnet til 2.000 mio. dollars og sidste år blev nedskåret til 1.000 og nu altså er endt med de 700 mio. dollars.

Australien, New Zealand, Ny Guinea, Tonga, Samoa og en række andre Stillehavssøer har oprettet South Pacific Forum med det formål sammen at udøve fiskeriinspektionstjeneste til de nye 200 sømilsgrænser. Det ville være håbløst for hver enkelt at klare en så enorm opgave - New Zealand har f.eks. for tiden kun et begrænset antal fly og 4 patruljebåde til opgaven, men forstærkes nu med fregatten OTAGO.

Den 11. britiske atom-undervandsbåd SPARTAN er blevet søsat hos Vickers i Barrow-in-Furness. Den er på 4.500 t, en besætning på 110 mand, farten er ca. 25 knob neddykket, og den kan operere i mere end 500 feets dybde. Det er den 7. enhed med det navn, den første fra 1806, den sidste var en krydser, som i 1944 blev sænket under et flyangreb ved Anzio.

"Farvel store søster, du vil blive sørgeligt savnet" glimtede morselamper i Portsmouth til flådens sidste store hangarskib ARK ROYAL, der den 6. april stod ud på sin sidste rejse. Togtet med de 2.700 besætningsmedlemmer går bl.a. til Azorerne og USA. Marinestaben oplyser, at inden årets udgang vil skibet tage endelig afsked - ingen er i tvivl om, at det bliver for at gå til ophugning.

Thostrup

~~20~~
20

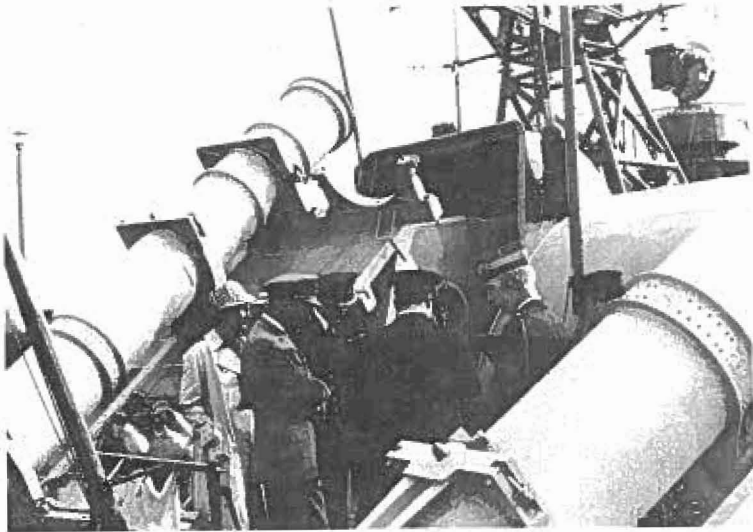
SØVÆRNS- ORIENTERING

Skansevagt i fregatten HERLUF TROLLE.

Forsvarschefen besøger eskadrerne

Mandag den 10. april aflagde Forsvarschefen, general Knud Jørgensen, et orienteringsbesøg ved eskadrerne på Holmen. Besøget var tilrettelagt som et såkaldt "arbejdsbesøg" om bord i forskellige skibstyper, som alle var i gang med klargøring til for-

Besøg i torpedo/missil-
båden NORBY.

årets NATO-typetræning. Forsvarschefen blev modtaget af eskadre- og skibschefer m.fl. og fik under rundvisningen lejlighed til at tale med et udsnit af skibenes besætninger. Han bemærkede efter rundvisningen, at arbejdsmiljøet og den uformelle omgangstone mindede ham om flyvevåbnet - det værn, hvorfra han selv var udgået - og at dette nok kunne tilskrives, at søværnet ligesom flyvevåbnet var præget af at være udpræget materielbetonede dele af forsvaret. Han lovede at aflægge senere besøg i forskellige skibstyper, når de var i deres rette element til søs.

Besøg i minelægge-
ren LANGELAND.

Besøg i ubåden
TUMLEREN.

Forsvarschefen var under besøget ledsaget af sin hustru og adjutant. Efter besøget ved eskadrerne var der rundvisning på Holmen under ledelse af Chefen for Flådestation København - kommandør E.V.Jørgensen.

(FGE)

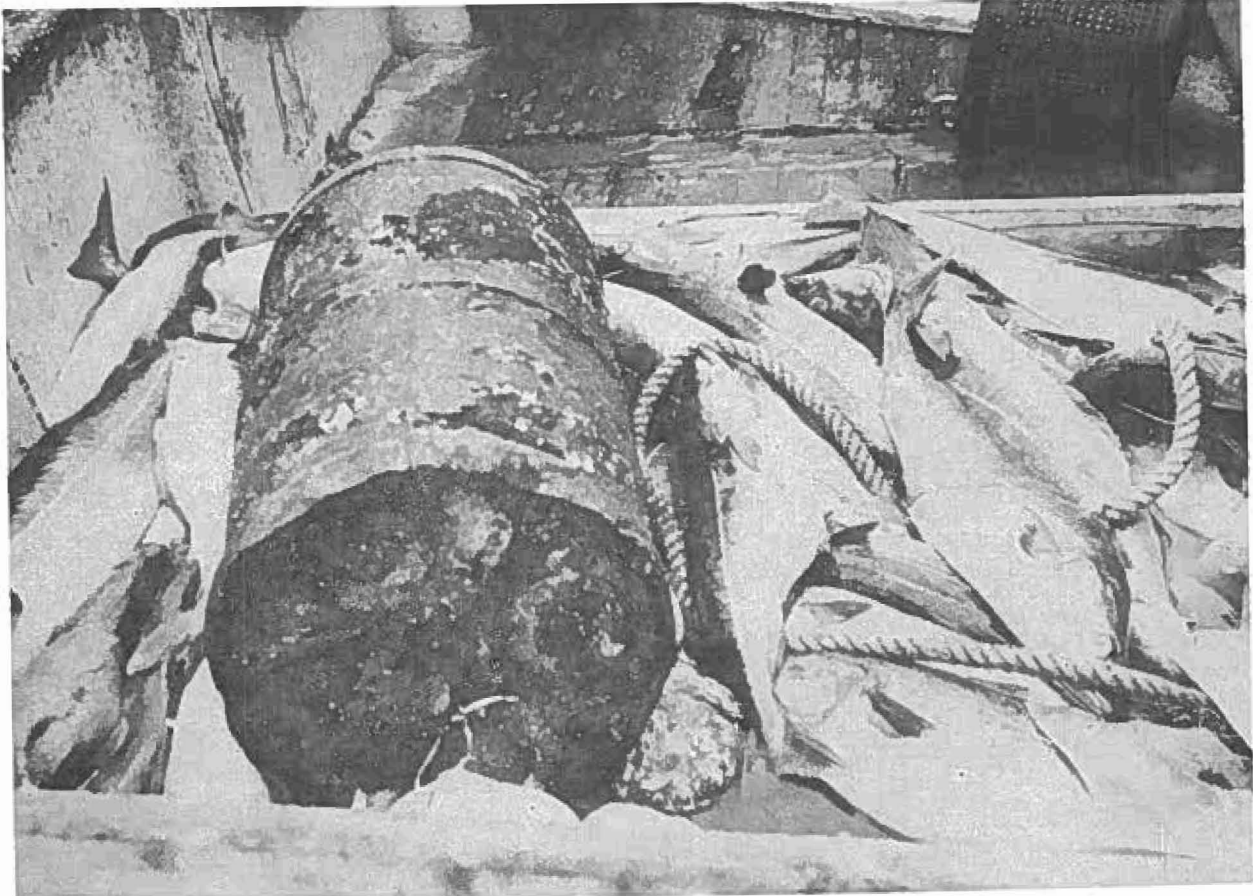
Bortsprængning af engelsk mine

Den færøske hæktrawler SKARVUR fandt under fiskeri på Sude-
derø Banke en del af en engelsk magnetmine, der under normale
omstændigheder ville have indeholdt 225 kg amatol.

Da minedelen indeholdt en anselig mængde sprængstof, blev
den sænket på 15 m vand syd for Thorshavn. På grund af en op-
kommende storm syd fra herskede der en del travlhed for at få
minedelen sprængt allerede den følgende formiddag.

Da der i Nolsø Fjord - farvandet ud for Thorshavn - er
indtil 4 knobs tidevandsstrøm, var det kun muligt i kort tid

at arbejde nede ved minen. Imidlertid blev en 10 kg bombe anbragt som ladning, men der opnåedes kun en forpufning. Yderli-

Den bortsprængte mine.

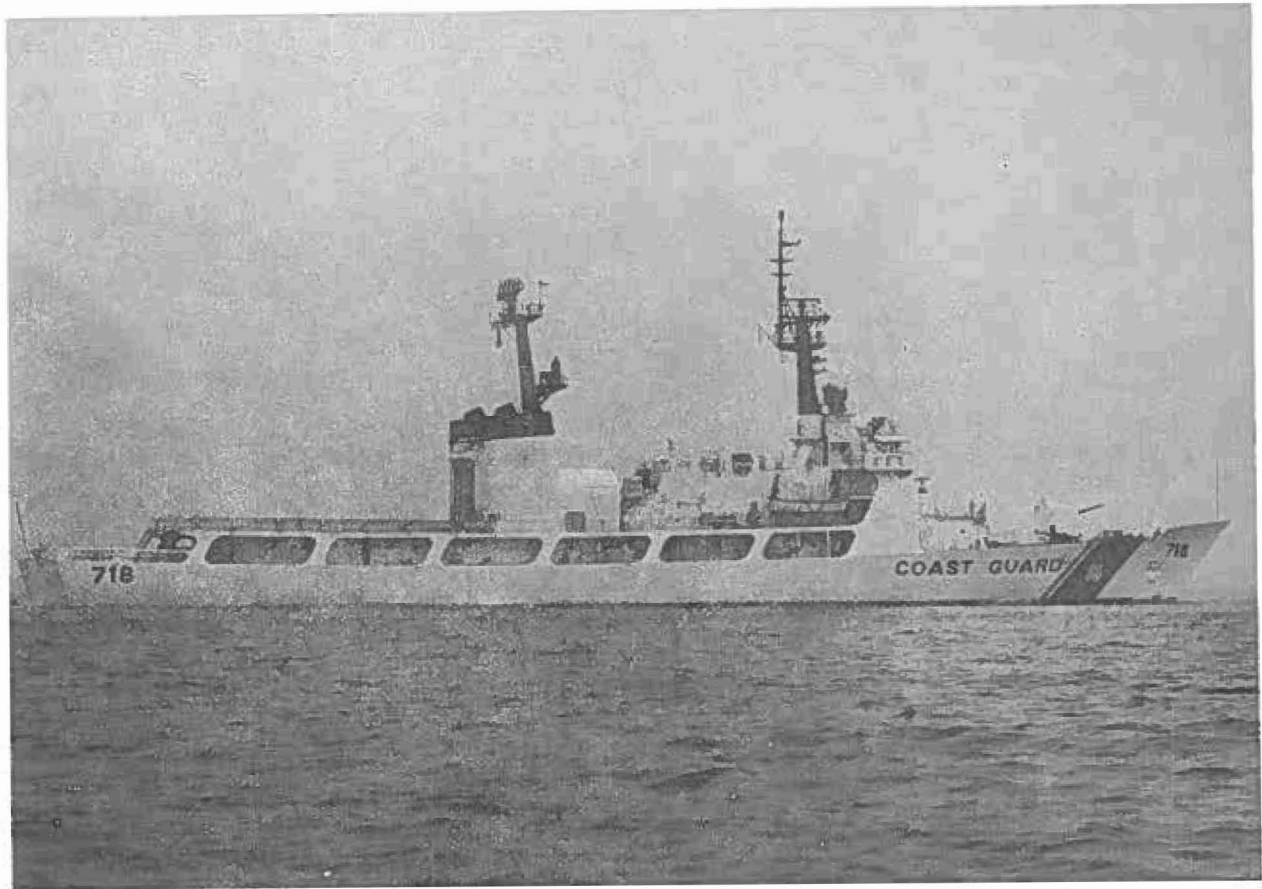
gere forsøg på bortsprængning måtte på grund af stormvejret udsættes i 4 døgn.

(FRK)

Kvinder i US Coast Guard

For første gang i den amerikanske Coast Guards 186 årige historie vil kvinder være tjenstgørende i kystvagtens skibe. To kvindelige officerer og op til 10 menige kvinder blev i efteråret 1977 bestemt til at gøre tjeneste på kutterne GALLATIN og MORGENTHAU, baseret henholdsvis i Governors Island og San Francisco.

I tilfælde af øvelser med den amerikanske flåde vil kvinderne blive erstattet af mænd for at leve op til den gældende

lovgivning, der bl.a. ikke tillader kvinder om bord i flådens skibe under kamp med undtagelse af hospitals- og transportskibe. I krig bliver Coast Guard som bekendt en del af den amerikanske flåde, hvorfor denne ombytning.

(MAB)

B-officers uddannelse

I fortsættelse af "Åben-hus-dagen" på Søværnets Officersskole, hvor uddannelsen til officer af B-linien blev behandlet, bringes i det efterfølgende en kort omtale af denne uddannelses mål, indhold og gennemførelse, især af hensyn til de sergenter, der ikke fik lejlighed til at besøge Søværnets Officersskole.

Grunduddannelsen for officerer af B-linien har som mål bl.a.:

- At kvalificere kadetterne til ledende tjeneste inden for sektionerne i skibsorganisationen.
- At udvikle hos kadetterne de karaktermæssige egenskaber og den ledelsesmæssige holdning, der er en betingelse for effektiv ledelse og samarbejde.
- At meddele kadetterne grundlaget for deres videre uddannelse og personlige udvikling samt senere advancement.

Uddannelsen har som helhed et lederskabssigte med henblik på at skabe en engageret selvstændig og målbevidst officer, der føler et personligt medansvar for tjenestens udførelse, og som er åben over for veje og midler til løsning af søværnets opgaver. Dette indebærer bl.a., at den ramme, hvori uddannelsen foregår, til stadighed forsøges holdt i overensstemmelse med de ledelses- og samarbejdsprincipper, som til enhver tid er gældende i søværnet.

Uddannelsen er organiseret i følgende uddannelsesretninger med tilhørende specialer svarende til de i søværnet anvendte tjenestegrene:

- Dæksretningen	Kampinformation
Kommunikation	
	Våben	
- Teknikretningen	Maskin
Artilleri	} Maskingren
	Torpedo
Mine
Tele	} Elektronikgren
- Forvaltningsretningen	Intendantur
Sanitet	

Uddannelsens indhold er organiseret i følgende faggrupper med tilhørende fag, der er fælles for alle retninger:

Operationer	(Ingen fællesfag)
Våben	Bevogtning og nærforsvar
Teknik	(Ingen fællesfag)
Administration	Militær sikkerhed
Strafferet
Krigskundskab	Søkrigslære
Landkrigslære
Luftkrigslære
Samfundskundskab	Statskundskab
Dansk økonomi
International politik
Folkeret
Naturvidenskab og matematik	(Ingen fællesfag)
Sprog	Engelsk
Lederskab	Psykologi
Socialpsykologi/Sociologi
Pædagogik
Uddannelseslære
Fysisk færdighed	Ledelse og samarbejde
Fysisk uddannelse og træning.

Hertil kommer et omfattende antal fag, i hvilke der undervises afhængig af uddannelsesretning og speciale.

Uddannelsen, der har en varighed af 2 år, er opdelt i to studieperioder. Disse påbegyndes primo januar og omfatter et teorisemester på Søværnets Officersskole indtil ca. 1. juli med eksamen i afsluttende fag, en praktik- og ferieperiode på 9 uger og et afsluttende semester fra 1. september til 1. januar.

Anden studieperiode afsluttes med afgangseksamen og udnævnelse til sekondløjtnant. Grunduddannelsen efterfølges af en obligatorisk efteruddannelse benævnt "Sekondløjtnantkursus" af 6-8 måneders varighed.

Uddannelsen gennemføres i øvrigt som voksenundervisning under anvendelse af de i FKODIR P 180-1 indeholdte pædagogiske principper. Den daglige undervisningstid er fra 0800-1400 dog med nogle dages praktisk undervisning i perioden 1400-1600. Kadetterne bestrider et døgn ad gangen vagttjenesten ved Søværnets Officersskole efter særlig tøm. Vagthavende kadetter skal opholde sig på skolen på normale undervisningsdage i perioden 0730-1630.

(MST)

Indland kort

Admiral I.C.Kidd jr., US Navy, der beklæder stillingen som Supreme Allied Commander Atlantic (SACLANT), har inviteret Chefen for Søværnet til et maritimt symposium, der afholdes i Maryland, USA 20.-22. juni.

Symposiet vil i særlig grad beskæftige sig med det økonomiske behov for samarbejdet i fredstid.

Det foreløbig første og umiddelbare resultat af en arbejdsgruppes gennemgang af materielbestemmelser og procedurer for ubådsbjærgning foreligger nu.

Dykkerkursus Nyholm har i marts måned i Århus Bugt afholdt forsøg med iltelektroundervandsskærebrending. Resultatet af forsøgene er, at søværnet besidder evnen til gennemskæring af indtil 19 mm tykke jernplader på indtil 60 m vanddybde. Disse resultater viser, at det tilvejebragte materiel til undervandsskærebrending opfylder de stillede krav.

Udland kort

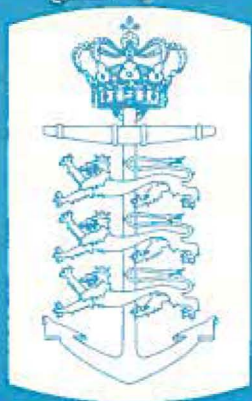
Den tyske flådes skoleskib DEUTSCHLAND, der er hjemmehørende i Kiel, forlod denne havn i begyndelsen af februar for gennemførelse af udenlandsskoletog. Skoleskibet vil under togtet aflægge besøg i Indien, Malaysia, Singapore, Philippinerne, Japan, Vestsamoa, Tonga, New Zealand, Australien, Sri Lanka og Spanien. Rejsen, som rundt regnet er på 34.000 sømil, afvikles i løbet af 160 døgn. Om bord findes ca. 120 kadetter, som på dette togt får deres første sømandsmæssige uddannelse.

Den 7. af den engelske flådes nye SHEFFIELD-klasse Guided Missile Destroyer blev søsat i sidste måned. Skibet fik navnet HMS EXETER.

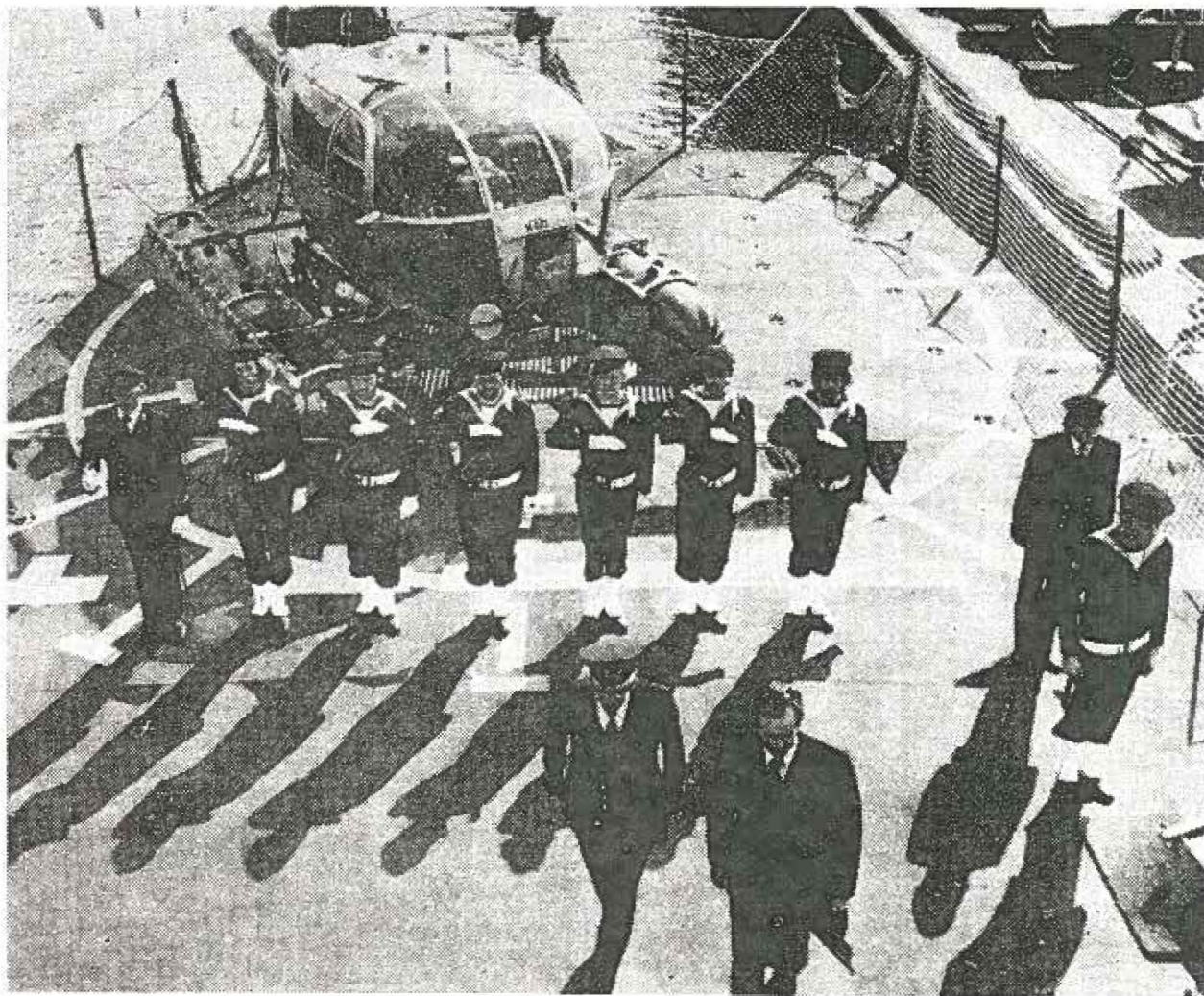
HMS EXETER er på 3.500 t og vil bl.a. blive udstyret med SEA DART Ship-to-Air-Ship-to-Ship-missilsystemet samt den nye 2 motorers anti-ubåds LYNX-helikopter.

HMS EXETER er det 5. skib i den engelske flåde, der bærer navnet. Det mest berømte blev søsat i 1929 og deltog i slaget mod GRAFF SPEE ved Plata-floden i 1939. Skibet blev sænket af japanerne ud for Java i marts 1942.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Prinsen modtages om bord

FYLLA besøger Dublin

I forbindelse med Dronning Margrethes og Prins Henriks besøg i Irland aflagde inspektionsskibet FYLLA besøg i Dublin 26.-29. april.

Under besøget afholdtes bl.a. en reception om bord med deltagelse af Prins Henrik samt repræsentanter fra irske civile og

militære myndigheder samt skibsværftsindustrien. Der blev vist stor interesse for såvel skibet som for dets anvendelsesmuligheder i fiskeriinspektionstjenesten, herunder anvendelse af helikopter.

Helikopterens mange anvendelsesmuligheder demonstreredes bl.a. ved, at Prins Henriks besøg om bord afsluttedes med, at Prinsen i FYLLAs helikopter og eskorteret af en irsk helikopter blev fløjet tilbage til græsplænen foran Luttrellstone Castle. Slottet ligger lidt syd for Dublin og virkede som det danske regentpars residens under besøget.

Som bekendt har Irland ved flere lejligheder givet udtryk for ønsket om en 50 sømils separat irsk fiskerigrænse. Den irske flåde imødeser bl.a. derfor store personel-, uddannelses- og materielproblemer. Interessen for den efterhånden gennemførte intensivering af den danske fiskeriinspektionstjeneste var naturligvis meget stor, hvilket også gjaldt hvad angår skibsværftsforeningens eksportfremstød vedrørende skibe til inspektionsformål.

(MST)

Neutronbomben

Igeennem mange måneder har neutronbomben været omtalt og udsat for diskussion mest ud fra følelsesbetonede synspunkter.

Det efterfølgende er en kort summarisk gennemgang af neutronbombens princip.

Neutronbomben er kort fortalt en minibrintbombe, hvis skadevirkninger afviger kvantitativt fra andre atomvåben.

De første atomvåben var baseret på fissionsprocessen, d.v.s. på spaltning af meget tunge atomkerner, såsom uran eller plutonium.

De næste atomvåben, der dukkede frem, var de såkaldte brintbomber, mere videnskabeligt omtalt som termonukleare våben. I disse våben var sprængningsenergien hovedsageligt hidrørende fra fusionsprocesser, hvilket vil sige sammensmeltning af brintkerner. Almindelige brintkerner kan imidlertid ikke anvendes som brændstof i brintvåben; kun særligt tunge brintkerner, d.v.s. deuteriumkerner, som udgør 0,015 % af alt brint i naturen, samt tritiumkerner, som ikke findes i naturen, men som kan fremstil-

les ved atomkerneprocesser, kan benyttes. For at starte fusionsprocesserne i brintbomben er det nødvendigt at opvarme de tunge brintkerner til meget høje temperaturer (ca. hundrede millioner grader celcius), og sådanne temperaturer har hidtil kun kunnet realiseres i større stofmængder ved detonation eller sprængning af en almindelig atombombe. En brintbombe anvender derfor som tændsats en fissionsbombe; ved detonation af denne opvarmes bombens brintmateriale til så høje temperaturer, at fusionsprocessen går i gang, og brintbombeeksplosionen finder sted.

Ved en almindelig atombombeeksplosion dannes de såkaldte fissions- eller spaltningsprodukter, som er stærkt radioaktive. Ved brintbombeeksplosionen frigøres af radioaktive stoffer kun tritium, som tilmed kun udsender lidet gennemtrængende stråling (Beta-stråling).

På et tidligt tidspunkt under udviklingen af brintvåbnene blev man klar over, at det ved nogle militære anvendelser af disse våben var af stor betydning, at den producerede radioaktivitet var mindst mulig, d.v.s. at våbnene var så "rene" som muligt. Dette medførte, at man bestræbte sig på at udvikle fissionstændsatter - miniatombomber - til brintvåben, som havde lavest mulig sprængstyrke.

Sådanne "rene" sprængladninger viste sig også at være af interesse for visse anvendelser af atomsprængladninger til fredelige formål, f.eks. til jordflyttende eksplosioner i forbindelse med kanalgravning m.v. I 1964 angav man fra amerikansk side priser på termonukleare sprængladninger til fredelige formål på helt ned til 10 kiloton, hvilket vil sige en sprængladning med samme styrke som 10.000 tons af det kemiske sprængstof TNT. Allerede på dette tidspunkt må man således have været i stand til at lave brintbomber med en sprængstyrke på 10 kiloton eller måske mindre.

For at forstå forskellen mellem virkningen af en lille atombombe og en neutronbombe er det hensigtsmæssigt at se på, hvorledes energiudviklingen sker i de 2 bomber, idet det af simpelt-hedshensyn antages, at neutronbomben er en ren brintbombe, d.v.s. at fissionstændsatsens sprængstyrke er forsvindende sammenlignet med neutronbombens.

Bombe-type	Varmeudvikling	Neutronstråling	Gammastråling	Radioaktiv stråling	Relativ neutronudsendelse
Neutron	20 %	80 %	0 %	0 %	4
Atom	85 %	2 %	5 %	8 %	1

Ved atombombens energiudvikling er det varmeudviklingen, der er den dominerende, medens neutron- og gammastrålingen kun spiller en mindre rolle. I modsætning til neutronbomben, hvor den ved eksplosionen producerede radioaktivitet er ubetydelig, tegner den efter en atombombeeksplosion følgende radioaktive stråling sig for 8 % ved energiudviklingen.

Atomvåbens ødelæggende virkninger skyldes trykbølgen dannet ved eksplosionen, den udsendte varmestråling, den udsendte neutron- og gammastråling samt de dannede radioaktive stoffer. Af skemaet ses, at en 1 kiloton neutronbombeeksplosion giver langt stærkere neutronstråling end en 1 kiloton atombombeeksplosion, medens trykbølgen og varmestrålingen bliver væsentligt mindre på grund af mindre varmeudvikling. Neutronbomben har også en væsentlig mindre produktion af radioaktive stoffer, et forhold, som dog ikke spiller større rolle, såfremt bomberne detoneres i passende stor højde.

Det er netop den store forøgelse af neutronstrålingen og den tilsvarende formindskelse af trykbølgen og varmestrålingen, som er særkendet for en neutronbombe, og som medfører, at den forårsager væsentligt mindre materielle ødelæggelser, men til gengæld større strålepåvirkning af mennesker, der befinder sig i nærheden af eksplosionsstedet.

Det skal slutteligt anføres, at man ved ændringer af neutronbombens konstruktion kan øge varmeudviklingen og reducere neutronstrålingen. Det er bl.a. dette forhold, der gør, at store, rene brintbomber ikke er superneutronbomber, men våben, hvor trykbølgen og varmestrålingen er dominerende i ødelæggelserne.

(MST)

Nyt kursus inden for uddannelsessektoren

I 1975 blev en arbejdsgruppe under Forsvarskommandoen sat i gang med at vurdere hensigtsmæssigheden af det pædagogiske kursus, der havde arbejdet ved Forsvarsakademiet siden 1970. Arbejdsgruppen fandt det hensigtsmæssigt, at det pædagogiske kursus ved Forsvarsakademiet fortsatte i en modificeret form, samt at der oprettedes et undervisningsteknologisk kursus.

Planlægningen af det undervisningsteknologiske kursus blev afsluttet i 1976, og kurset blev godkendt i midten af 1977. Det

blev besluttet, at det første kursus skulle gennemføres ved hærens undervisningsteknologiske faggruppe på Kronborg med begyndelsen af 1978.

Dette første kursus er nu blevet afviklet med deltagelse af 4 elever fra søværnet. Kursus er værnsfælles og styres af en værnsfælles kursusledelse. Formålet med kursus er at sætte deltagerne i stand til at kunne lede og selv udføre planlægning, gennemførelse og kontrol af uddannelse og undervisning. Kursus er beregnet for officerer, og kursus indhold er opbygget over forsvarets undervisningsteknologiske model, der beskriver, hvorledes en uddannelse bør planlægges, gennemføres og kontrolleres for at være effektiv. Modellen omfatter komponenterne job - jobanalyse - målsætning - indhold - metoder og midler - kontrol - revision. Kursus gennemføres som en teoretisk indlæring og praktisk træning i anvendelse af modellen. Det undervisningsteknologiske kursus er optaget i Søværnets Kursushåndbog, hvor nærmere oplysninger kan indhentes. Det næste kursus tænkes afviklet med begyndelsen af 1979.

(MST)

Indland kort

Der er skrevet kontrakt om en del af det elektroniske udstyr til korvetterne af NIELS JUEL-klassen. Udstyret skal leveres af Decca i England, og kontrakten omfatter et indkøb på 2 mio. pund.

NATO-øvelsen BOLD GAME blev i år gennemført i perioden 13. april til 11. maj med deltagelse af tyske, norske, engelske og danske torpedo- og missilbåde. Øvelsen havde til formål at gennemføre våben-, procedure- og taktisk træning for at forbedre forståelsen og samarbejdet mellem torpedobådsgrupper fra forskellige nationer. Under øvelsen besøgte bl.a. Bergen, Christianssand, Oslo, Århus, Flensborg og København.

"Modtagelseskommissionen for minefartøjer af LINDORMEN-kl." blev 11. maj på Flådestation Korsør præsenteret for skib nummer to i serien, LOSSEN. Præsentationen formede sig som en demonstrationssejlad i Storebælt, hvor skibet, der var lastet i kondition som kabelminelægger, bl.a. demonstrerede minelægning.

Prins Henrik foretager sejlads med torpedobåden WILLEMOES onsdag den 17. maj. Under en præsentationssejlads i Sundet vil Prinsen blive orienteret om torpedobådens udstyr og operative formåen. Prinsen ledsages af H.M.Dronningens Jagtkaptajn og Chefen for Torpedobådseskadren.

2 portugisiske søofficerer er blevet tilmeldt et kursus på Søværnets Kampinformationsskole i Frederikshavn. Det drejer sig om et grundlæggende taktisk kursus, som normalt indgår i uddannelsen til officerer af A-linien på et tidspunkt, hvor eleverne har bestået skibsførereksamen og er udnævnt til sekondløjtnanter. Af hensyn til de portugisiske officerer vil engelsk sprog blive anvendt igennem hele undervisningen. Kampinformationsskolen, som råder over en moderne computerstyret taktisk træner, anvender i forvejen i vid udstrækning engelske specialudtryk i undervisningen. De portugisiske søofficerer, søløjtnant V.Cajarrabille og søløjtnant E.Goncalves, kommer til Frederikshavn omkring 21. maj og vil blive der i de 6 uger, kursus varer.

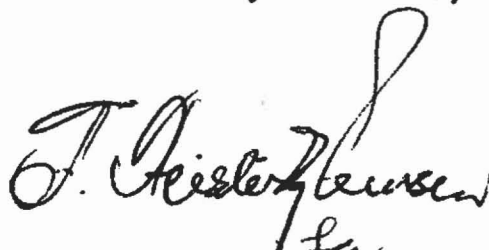
Udland kort

Den engelske flåde overvejer en erstatning for det nu 24 år gamle helikopterhangarskib BULWARK. Erstatningsbyggeriet skulle finde sted i 1980'erne, og tankerne går i retning af de større containerskibe. Dette skulle gøre erstatningsbyggeriet betragteligt billigere og hurtigere at gennemføre end de nye antiubåds-krydsere, f.eks. INVINCIBLE, der, inden den hejser kommando, antages at ville have kostet 167 mio. pund.

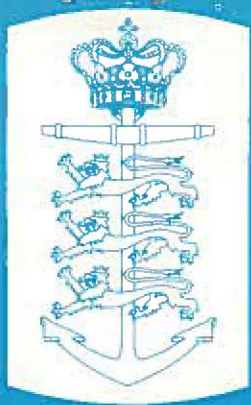
Erstatningsbyggeriet synes at være den engelske flådes udspil mod de kritiske forsvarsekspertter, der ikke ser anvendelse for skibe større end fregatter i den engelske flåde af 1980'erne.

Det vesttyske forsvarsministerium vil revurdere flådens valg af helikoptere til de nye fregatter. Den tyske flåde skal have 6 type 122-fregatter, som bl.a. skulle have været udstyret med LYNX-helikopter i flådeudgaven. Imidlertid har flåden skiftet mening og forestiller sig nu en noget tungere helikopter for at kunne medbringe alt det elektroniske udstyr, som flåden har ønsker om. Blandt kandidaterne til den nye, tungere helikopter

er bl.a. nævnt PUMA fra Aerospatiale samt Sikorsky's LAMPS helikopter. Ligeledes overvejes, om SEA KING helikopteren, som allerede er i tjeneste i den vesttyske flåde, kunne finde anvendelse.

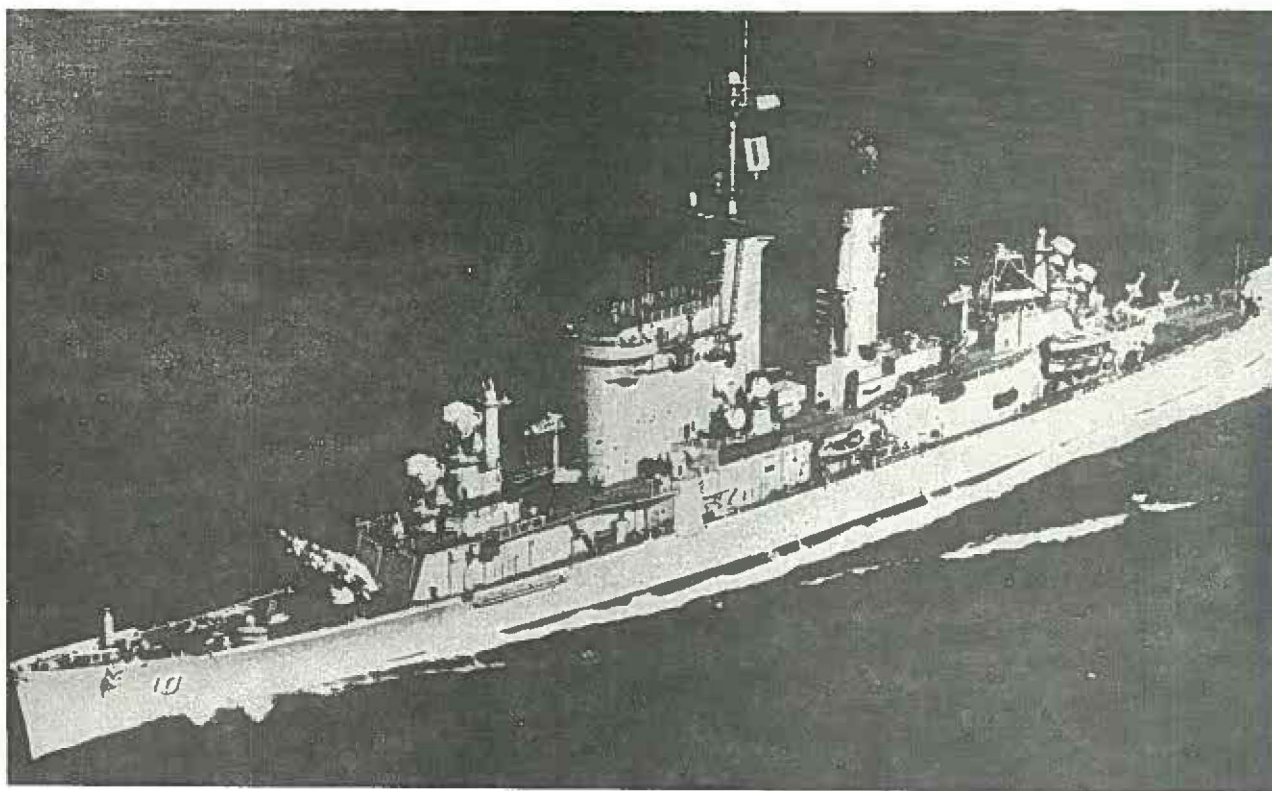
A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F. Heisterberg-Andersen', with a large, stylized flourish extending upwards from the end of the name.

F.Heisterberg-Andersen
fg.

206

SØVÆRNS- ORIENTERING

6.Flådes flagskib USS ALBANY.

Den amerikanske Middelhavsflåde

Den 6. Flådes opgaver er at kunne udføre flådeoperationer, som måtte blive pålagt af kompetent national og/eller NATO-myndighed for at sikre og gennemføre kontrol med havet og luftrummet i Middelhavet, Sortehavet og i land i Middelhavs-landene. For at udføre opgaverne besidder 6. Flåde 40-50 skibe, 200 fly og mellem 23.000 og 25.000 besætningsmedlemmer. Flåden er opdelt i 8 Task Forces formeret i overensstemmelse med operative krav.

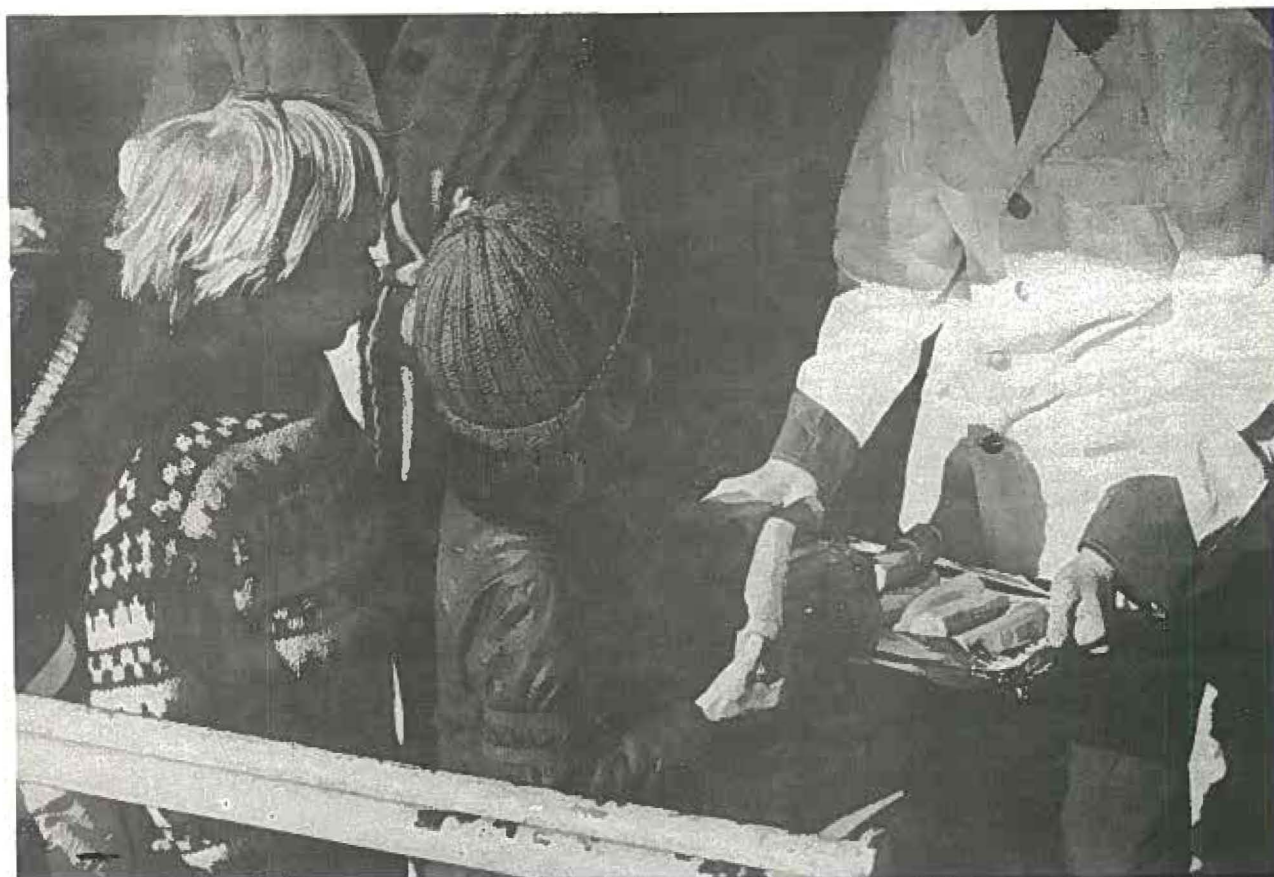
Kernen i den 6. Flåde er Task Force 60, der for tiden består af 2 angrebshangarskibe, USS FORRESTAL og USS NIMITZ, og deres eskorter, bestående af krydsere, destroyere og fregatter. Task Force 61 består af amfibieskibe, angrebstransportskibe og almindelige koffardiskibe. Task Force 62 omfatter bl.a. en forstærket US Marine Corps bataljon støttet af kampvogne og kanoner. Atomdrevne, strategiske ubåde med POLARIS ballistiske missiler udgør Task Force 64. Task Force 66 er anti-ubådskrigsførelses-elementet i flåden, og Task Force 67 er en landbaseret gruppe af anti-ubåds- og overvågningsfly. I Task Force 69 er angrebsubådene, som er tilkommanderet flåden, for tiden alle atomfremdrevne. Den mindst bemærkede, men helt uundværlige er Task Force 63, der forsyner den samlede styrke med brændstof, almindelige forsyninger, ammunition samt reparationsfaciliteter.

I Middelhavs-området er der 6 forudsete mulige opgaver, som 6. Flåde må være forberedt på at skulle varetage i krig. Den første er at levere skibsbåren flystøtte til de allierede landstyrker, som bekæmper en invasion i det nordlige Italien, hvor fjendtlige styrker kan trænge frem gennem Girizia-passet fra Jugoslavien. Den anden opgave er at anvende fly og andre støtte-muligheder for at hjælpe NATO-styrker, som bekæmper en Warszawa-pagtinvasion fra Bulgarien ind i græske og tyrkiske områder, en invasion, som, hvis den kan gennemføres, ville give Østblokken kontrol over adgangen fra Sortehavet til Middelhavet. Den tredje opgave indebærer luftstøtte til en landkrig efter en sovjetisk invasion i det østlige Tyrkiet. Så følger muligheden for en søkrig uafhængig af landoperationer. På trods af øgningen af den sovjetiske Sortehavs-flådes 3. eskadre, som er deployeret i Middelhavet, er ingen i 6. Flåde i tvivl om, at de kan klare en sådan opgave. Den femte opgave indeholder amerikansk flådestøtte til Israel i en arabisk-israelsk krig, og den sjette og sidste opgave er en storkonflikt i Det nære Østen, hvor Sovjetunionen og Saudi Arabien eller Golfstaterne eller Iran hver for sig eller kollektivt tager del.

(MST)

Skoler besøger skole

Inden skoleskibet MØEN blev til skoleskibet FYEN (19.april 1978), nåede to klasser fra henholdsvis Hørsholm Skole og Søager Skole at aflægge et formiddagsbesøg om bord i MØEN på Holmen.

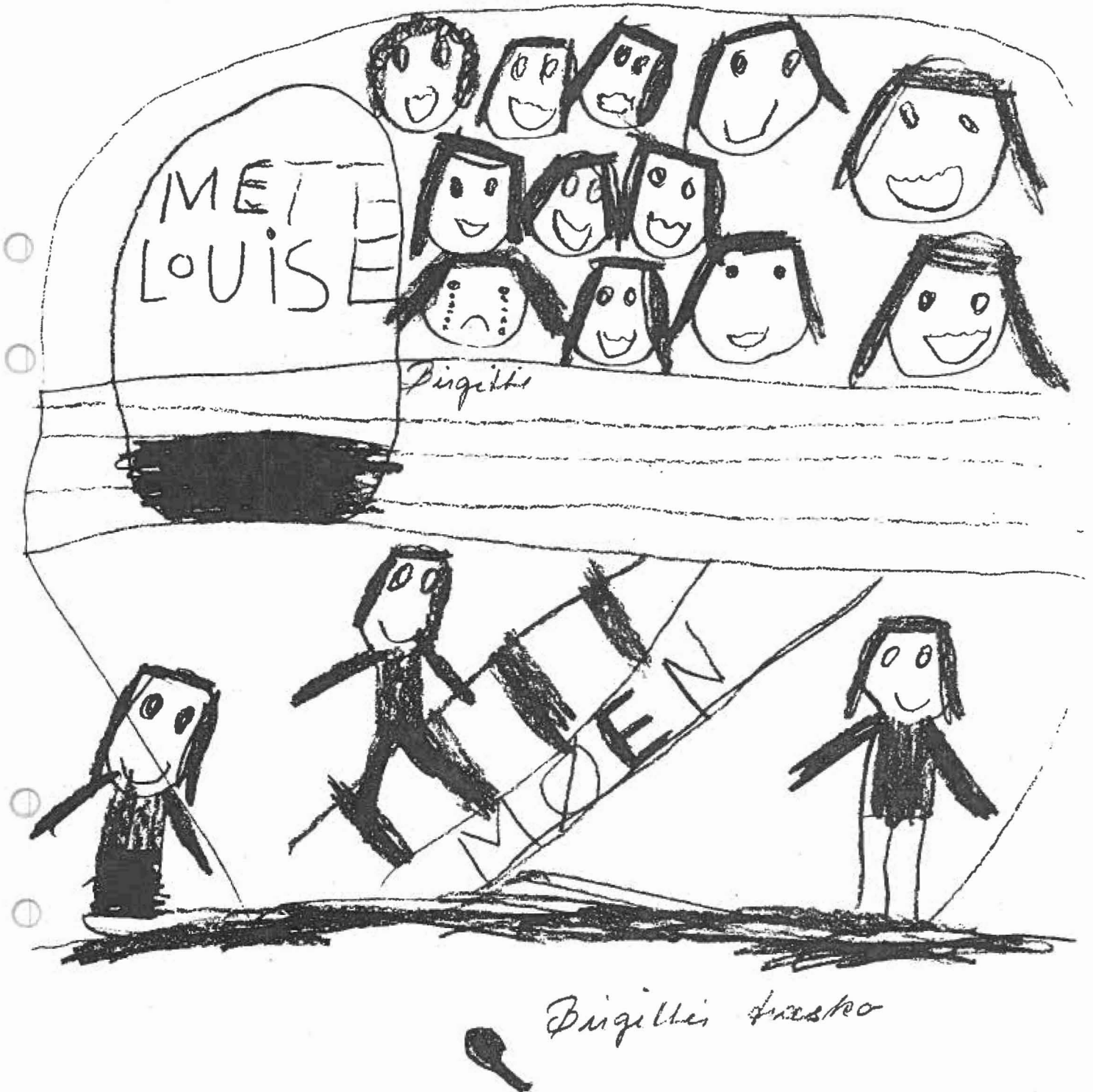

Gulerødder serveres.

Ved ankomsten serveredes gulerødder, og efter omvisningen trakteredes med pølser og kakao.

Et par dage efter modtog skoleskibet en samling tegninger, hvori børnene gengav deres indtryk fra dagen.

En af hovedbegivenhederne var, da Birgitte under ombordstigningen tabte sin træsko i vandet. På tegningen man ser hvordan!

I januar kvartal har herudover 23 skoleelever fra hele landet som erhvervspraktikanter tilbragt en arbejdsuge om bord i skoleskibet. Skibet har vist sig som en udmærket ramme om så-

danne arrangementer. Nogle konstabelelever adopterer hver en af erhvervspraktikanterne, og de følges ad de to første døgn. Dernæst tilbydes vagt og arbejde inden for det tjenesteområde, der nu måtte være det foretrukne.

Køjekapaciteten i skoleskibet tillader desværre ikke, at der medtages mere end 3-6 praktikanter pr. uge.

(FYEN)

Jubilæum

For torpedobåden HAMMER er den 1. april en særlig dag, idet den første kommando blev hejst 1. april 1977. I den anledning var skibets navngiver, kontreadmiral F.H.Kjølsen, inviteret til frokost for at fejre étårsdagen.

Admiral Kjølsen om bord i HAMMER.

Torpedobåden HAMMER er som de andre enheder af WILLEMOES-klassen bygget ved Frederikshavn Værft, hvor den blev navngivet i august 1976.

Kaptajnløjtnant Otto Christian Hammer, der gjorde tjeneste i søværnet i midten af 1800-tallet, har lagt navn til skibet.

Efter en periode med sejlads i Det caraibiske Hav og ved Sydamerika kom han i 1849 til Sønderjylland og deltog her indtil krigens slutning i forsvaret af Jylland, specielt Vestkysten og Vadehavet.

Da der i 1864 igen udbrød krig, blev Hammer chef for forsvaret af Vesterhavssøerne. På trods af meget begrænsede ressourcer, både hvad angår materiel og personel, lykkedes det for ham ved næsten Tordenskjoldsk krigslist og den dansksindede del af lokalbefolkningens hjælp at holde søerne fri for fjendtlig invasion indtil dagen for krigshandlingernes afslutning. Eksempelvis opkastedes befæstningsanlæg, hvor høtøve illuderede bajonetbevæbnede soldater.

Navngiveren, kontreadmiral F.H.Kjølsen, der er efterkommer af O.C.Hammer i lige linie, kendes vel af de fleste på grund af hans indsats før og under sidste verdenskrig, hvor han bl.a. som attaché i Berlin i tiden op mod 9. april 1940 sendte oplysninger til den danske regering om det nært forestående overfald. Disse oplysninger blev der som bekendt ikke reageret på i nævneværdig grad, hvilket måske skyldtes, at forsvaret ikke dengang var i besiddelse af tilsvarende moderne materiel, som de nye torpedobåde af WILLEMOES-klassen er udtryk for.

(HAMR)

Indland kort

Det såkaldte integrerede Operations- og Våbenofficerskursus, hvor en modulopbygning gør det muligt at undervise elever på Operationsofficerskursus og på Våbenofficerskursus sammen i en del af kursusforløbet, oprettes igen til efteråret.

Ved dette 2. kursus af arten vil der være foretaget en del justeringer baseret på erfaringerne fra det første kursus.

Forsvarets fælles ABC-virksomhed, der som et element indgår i Hærens Ingeniør- og ABC-skole, kan den 15. juni fejre 25 års virke, omend disse år er tilbragt under skiftende navne og med ændrede organisatoriske tilhørsforhold.

Forsvarets fælles ABC-virksomhed er underbragt på Farum Kaserne.

Danske eksperter har deltaget i et møde i Gdansk, hvor bl.a. koordineret bekæmpelse af olieforurening af Østersøen blev aftalt. Hvert land skal stille imod udstyr til fjernelse af 8000 tons olie i løbet af ti dage.

Ved mødet blev også vedtaget retningslinier for fælles bistand i forbindelse med tankskibsulykker.

På Københavns Rådhus uddelte Københavns Håndværkerforening den 9. maj medaljer for særdeles vel udførte svendestykker. Der blev uddelt 7 sølvmedaljer til lige så mange svende, der er uddannet som elektromekanikere på Søværnets Våbenskole og som skruestiksarbejdere på Søværnets Teknikskole.

Højtideligheden blev overværet af Dronningen og Prins Henrik, københavnske læremestre, pårørende til de nye svende, samt dr. techn. Per V.Brüll, årets Æreshåndværker.

Udland kort

En svensk optælling for nylig viste, at der alene langs den svenske Østersø-kyst fandtes godt 200 større eller mindre oliepletter på havet.

Gennem Kielerkanalen sejler årligt ca. 3000 tankskibe ind og ud af Østersøen.

Vandet i Østersøen "udskiftes" een gang hvert 20. år.

Østersø-området beboes af 20 millioner mennesker, der tegner sig for 15 % af hele verdens industriproduktion og 20 % af verdenshandelen, og der fanges i Østersøen 70.000 tons fisk om året.

På baggrund af dette er det ganske naturligt, at ethvert forsøg på en løsning af de økologiske problemer i Østersøen følges med stor interesse. En omtrent afsluttet vigtig etape i videreudviklingen af den fælles indsats til gavn for Østersøen er det sovjetisk-finske symposium om miljøbeskyttelse, der finder sted i Helsingfors i dagene 18.-31. maj.

For nylig blev ubåden NACKEN søsat ved hjælp af en stor blokkran på Kockums Værft i Malmø. Ubåden, der har et displacement på 1030 tons, en længde på 49,5 m og en dybgang på 5,5 m, er den første i en serie på 3, som er bestilt af det svenske sø-

værn til levering i 1978 og 1979. Ubådernes lille besætning på kun 19 mand forklares med, at bådene bliver udrustet med en datamat, som er aktiv både i kampsituationen, i driftovervågningen og adskilligt mere. Bevæbning af ubådene bliver trådstyrede torpedoer mod overfladefartøjer og målsøgende torpedoer mod ubåde. Ved NACKENS ukonventionelle søsætning blev der i øvrigt indgået kontrakt om projektering af en anden type ubåd - A-17 - mellem det svenske forsvar og Kockums Værft.

Den engelske flådechef, admiral Sir Terence Lewin, lovede i begyndelsen af måneden den engelske flådes personel, at deres løn aldrig mere skulle falde under tilsvarende civile lønninger.

Det engelske flådepersonel skal have en tre-trins-lønstigning på i gennemsnit 32 %; dette som kompensation for, at lønnen efter flådens oplysninger er 38 % efter tilsvarende civile lønninger.

Den engelske flådechefs udtalelse falder på et tidspunkt, hvor flådens moral i bred almindelighed lader en del tilbage at ønske, og hvor mængden af frivillige menige, der ønsker kontrakten ophævet, tælles i tusinder.

E.B.

F. Heisterberg-Andersen
Stabschef ved Chefen for Søværnet